

VIITORUL — doar un timp de conjugare?



O treime din populația globului nu se poate bucura nici de cel mai elementar ajutor medical. O jumătate de miliard este practic condamnată să moară de subnutriție. În țările cele mai dezvoltate sute de milioane de oameni somează.

Simultan și fanatic aceleași țări se inarmează. Aceste necugetate și periculoase se comit și sus, în cele mai rarefiate nivele ale atmosferei politice, și în stradă. Terorism, crime, violuri — om inuman. Societatea capitalistă ne arată acum mai mult ca oricând până unde poate ajunge degradarea socială prin dezumanizare. Se supraviețuiește prin iluzie.

Om inuman este un atribut dureros pe care, din imprudență, și-l poate lua societatea umană. Om uman

este, însă, un pleonasm. Înțelegerea profundă a acestui adevăr acceptat spontan de bunul nostru simț se face numai prin analiza corectă a celui mai grandios fenomen natural: societatea umană.

Dincolo de armonia devenirii dialectice, dincolo de atit de necesarele elemente contrarii (unu este unitatea, doi este celălalt unu, trei este forma lor de mișcare — cum postulau filosofii indiene) dincolo de acel mister arzător pe care admirabil ni-l sugera Nichita Stănescu: „Eu și cu tine am vrut să fim unul / Dar materia care urăște adevărul / Ne-a făcut trei“ din epoca primitivă și până astăzi

(Cont. în pag. a 3-a)

Neintinarea demnității

„dați-ne pace, dați-ne pace și recunoașteți, măcar atit,

cit sintem de cuminți“

(A. Păunescu)

Românul e patriot din instinct: se naște, creează doine, simte „Crai-nou“-ul, se cutremură cind se-mpintă-atita moarte-ntr-un colos ca Iorga, eliberează fiecare brazdă care respiră, construiește, construiește, ca să lumineze. Ne-avem sorgintea-n balade și obiceiuri numai de noi știute:

am coborît din daci
ne-am împămîntenit, deci
am coborît din romani

ne-am spiritualizat, deci
am coborît din istorie
ne-am retrăit, deci

DOINA STOIA

(Cont. în pag. a III-a)



Iunie — cronica politică

Sîmbătă, 12 iunie a.c. s-au desfășurat la București lucrările Plenarei comune a Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, Consiliului Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din România și Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

Au fost puse în discuție rezultatele obținute anul trecut în întrecerea utecistă „Tineretul — factor activ în realizarea obiectivelor deceniului științei, tehnicii, calității și eficienței“, concurs ce se integrează în ampla întrecere socialistă, condusă de organele și organizațiile de partid. S-a arătat participarea plină de entuziasm a tineretului la îndeplinirea programelor de dezvoltare economico-socială a

țării, stabilite la al XII-lea Congres al P.C.R.

S-au dezbătut și s-au stabilit activitățile de muncă, politico-educative și de odihnă ce vor fi organizate de U. T. C., U.A.S.C.R. și Organizația Pionierilor în vacanța de vară 1982 a elevilor și studenților.

A luat cuvîntul tovarășul Emil Bobu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., secretar al Comitetului Central al P.C.R.

Participanții la Plenara comună au adoptat textul unei telegame adresate tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., președintele R.S.R.

„FORUM STUDENTESC“

(Cont. în pag. a 3-a)

Pacea — atitudine fundamentală

În piața Operei din Timișoara, peste 100.000 de locuitori au participat la o adunare populară manifestîndu-și adevărată deplină la politica de pace, dezarmare și colaborare promovată de secretarul general al partidului, președintele țării noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de partidul și statul nostru, unanimul acord la Apelul poporului român adresat Sesiunii O.N.U. consacrată dezarmării. Au participat muncitori, ingineri, tehnicieni, economiști din întreprinderile Electrotimis, I. M. T., Tehnometal, 6 Martie, Electromotor, Electrobana, I.A.E.M., oameni de știință și cultură, medici, studenți, elevi, lucrători în cooperatie, purtînd

și scandînd lozinci: „Ceaușescu — Pace“, „Dezarmare — Pace“, „Vom munci și vom lupta. Pacea o vom apăra“.

Manifestarea a fost deschisă de tovarășul Petre Moț, prim-secretar al Comitetului municipal de partid, primarul municipiului Timișoara, care s-a referit la ampla mișcare pentru pace din întreaga lume. La această mișcare, a subliniat vorbitorul, se alătură poporul nostru, reafirmînd prin glasul președintelui țării direcțiile fundamentale spre care trebuie îndreptate eforturile tuturor popoarelor, ale comunității interna-

(Cont. în pag. a 3-a)

Există oare un secret anume al notelor?

Dacă studiul permanent, activitatea bogată din timpul anului, frecvența ireproșabilă înseamnă „secrete“, da.

Vrem să credem că de fapt nu există un secret al notelor. Fiecare student este, sau cel puțin ar trebui să fie, conștient că, după terminarea facultății activitatea sa din cei cîțiva ani petrecuți în această formulă superioară a învățămîntului va fi apreciată printr-o notă finală, notă cu care absolventul pășeste în viață.

Din nefericire, se manifestă tendința „distrugătoare“ de a adopta tot felul de formule-lozinci, întîlnite mai ales la studenții mai puțin obișnuiți cu munca asiduă, de felul: „... nu mă interesează nota, vreau să trec“.

Cred că aceștia sînt cei care nu au „nici măcar clarificată perspectiva lor de studenți“, cum ne va spune și tovarășul profesor Viorel Colțescu revoltat la rîndul său de indiferența pentru obiectul de studiu (Istoria filosofiei) ce caracterizează unii studenți.

Superficialitatea, neglijența, lipsa de voință, și nu în ultimul rînd inconștiența vor duce mai tirziu la eșecuri atît pe plan profesional cît și în viața privită în ansamblul ei.

Este motivul pentru care am

SECRETUL

NOTELOR



discutat cîteva aspecte-problemă ale studentului cu doi dintre profesorii care sînt dornici să realizeze nu doar programa școlară, ci și o pregătire pentru viața a viitorului absolvent.

„Care sînt factorii determinanți în stabilirea notei la examen, în afară de răspunsul propriu-zis?“

„În afară de răspunsul propriu-zis la problemele de pe bilet și eventual altele (adică de pe bilete suplimentare), intervine cu o pondere de o treime activitatea din timpul anului (conform hotărîrii Consiliului profesoral de la Facultatea de Științe Economice de care aparține catedra de Economie politică). Prin activitate în timpul anului înțelegem participarea la dezbateri, calitatea răspunsurilor și intervențiilor, elaborarea de referate, activitatea în cercurile științifice, frecvența. La examen studentul trebuie să cunoască satisfăcător toate problemele de pe bilet, pentru a obține o notă de trecere. Experiența îmi arată că studenții ce se pregătesc ritmic și temeinic în timpul anului se prezintă bine la examen și obțin note bune și foarte bune.“ (lector dr. Pațac Filip)

CARMEN DECEAN

(Cont. în pag. a 3-a)

„CREȘTEREA GRADULUI DE COMPLEXITATE...”

Grija crescândă a partidului pentru modernizarea predării filozofiei, istoriei, economiei politice, socialismului științific, pentru amplificarea funcției lor educative, s-a manifestat cu consecvență, mai ales după Congresul al IX-lea al P.C.R., printr-o îndrumare directă și permanentă a lor de către tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cei ce lucrăm în domeniul științelor sociale am beneficiat de deschiderea spre nou, promovată de partid, de atmosfera de efervescență creatoare și revirimentul produs în gândirea social-politică românească din ultimii 17 ani.

Științele sociale au reușit în bună măsură să răspundă sarcinilor de mare însemnătate ce le-au revenit, să se integreze în practica social-politică atât pe linie didactică, cât și în cercetarea științifică și munca educativă. În centrul universitar Timișoara, predarea științelor sociale s-a perfecționat continuu, sub îndrumarea directă a comitetului județean de partid, ca urmare a strădaniei cadrelor didactice de la aceste discipline, a îmbunătățirii structurilor programelor și metodologiei didactice. Una din preocupările noastre a fost integrarea organică în expuneri, debateri și în activitatea științifică a documentelor partidului, a ideilor din expunerile tovarășului Nicolae Ceaușescu. În aceeași lumină am elaborat manuale și alte materiale didactice, utile pentru munca instructiv-educativă cu studenții. Unele cadre didactice au participat la elaborarea de cursuri editate pe plan central, sau sînt autori de cărți apreciate de cei interesați în științele social-politice. Dacă avem în vedere și numărul apreciabil de studii publicate, contractele realizate de aceste catedre cu întreprinderi industriale și agricole, precum și participarea unor cadre didactice la manifestări științifice internaționale, ni se conturează tabloul unor realizări meritorii.

Creșterea gradului de complexitate în dezvoltarea socială, însă, cere științelor sociale noi și susținute eforturi la nivelul noilor exigențe. Este necesar să educăm tineretul studios astfel ca și în perioade și condiții mai grele să înțeleagă mersul evenimentelor și să acționeze pentru transformarea revoluționară a lumii și înlăturarea neajunsurilor. În acest sens ne-am propus să realizăm o cunoaștere adecvată a problemelor ce interesează masa de studenți și să ne pregătim pentru a le putea satisface pretențiile de a ști cât mai mult și mai corect.

Creșterea rolului și prestigiului cadrelor de la științele sociale depinde, desigur, în primul rînd, de efortul lor propriu de a se perfecționa. Credem, însă, că trebuie subliniat, în același timp, faptul că sînt și alți factori în viața universităților de care depinde ocuparea locului potrivit al științelor sociale, în procesul de învățămînt și care sînt chemați să acorde o atenție mai mare acestor discipline, să lichideze orice rămășițe de subapreciere a acestora în spiritul cerințelor secretarului general al partidului rostite la recenta Plenară lărgită a C.C. al P.C.R. după care „nu există nici un sector mai important sau mai puțin important: fiecare își are locul și importanța sa în diviziunea muncii”.

Putem spune că sarcinile ce ne stau în față sînt de o însemnătate fără precedent, avînd în vedere stadiul actual al edificării socialismului în patria noastră. Sîntem obligați la un imens efort de îmbunătățire a conținutului activităților, la ridicarea nivelului lor teoretic dar și la o mai strînsă legare a lor cu viața, la accentuarea spiritului partinic, combativ. Să nu uităm că avem obligația așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu „să transformăm școlile, universitățile în adevărate centre de organizare și de desfășurare a activităților politico-educative a tineretului”.

Prof. univ. dr. ILIE LUCA

...este evidentă chemarea școlii de a forma tinerii în calitate de beneficiari și cea de creatori de valori cultural-artistice

Nu spun, desigur, o noutate dacă subliniez complexitatea procesului de instruire și educație a tineretului.

Concomitent cu integrarea profesională a viitorilor specialiști, se pune însă și problema integrării lor pe plan socio-cultural, școlii superioare revenindu-i sarcina pregătirii tinerilor pentru muncă, pentru activitatea profesională și totodată, pentru a fi o prezență activă în viața cultural-artistică a țării, la nivel micro și macro-social. Din acest punct de vedere este evidentă chemarea școlii de a forma tinerii în calitate de beneficiari și cea de creatori de valori cultural-artistice. Festivalul „Cîntarea României” concursul „Mărți-or studențesc '82”, numeroase alte acțiuni, manifestări confirmat în acest sens din plin cultural-artistic de masă și-au marile valențe.

În același timp apare însă și necesitatea de a forma, în cadrul acestor activități artistice, cultural-educative și viitorii animatori culturali care, în colectivitățile în care vor lucra, să devină adevărați fervenți ai vieții cultural-artistice.

În această direcție, rezultate meritorii au fost obținute în ultimii ani la Universitatea din Timișoara sub forma practicii organizate în mediul rural, pe lângă școli, cămine culturale, biblioteci etc. Astfel, viitorului profesor i se oferă, prilejul de a se iniția în organizarea, îndrumarea acțiunii și manifestărilor cultural-educative și artistice de masă, dobîndind o experiență utilă pentru viitoarea sa activitate în acest domeniu.

De asemenea, numeroase echipe de studenți din centrul nostru universitar efectuează, în cadrul prac-

ticii, cercetări sociologice în unități economice, în orașe și în mediul rural pentru cunoașterea aspirațiilor culturale, de timp liber etc. ale diferitelor categorii de populație, însușindu-și astfel metode și tehnici de investigare a fenomenului cultural, concomitent cu realizarea unui contact prelungit și profund cu realitățile din această sferă.

Într-o asemenea perspectivă ni se dezvăluie o importantă funcție a cluburilor din institute și facultăți, a Casei de cultură a studenților și anume: dincolo de a oferi posibilități tot mai bune pentru receptarea și crearea de valori cultural-artistice, ele pot și trebuie să fie centre metodice, laboratoare de formare a viitorilor animatori culturali.

În această preocupare, pînă nu demult, atenția noastră s-a concentrat în primul rînd asupra Universității, care pregătește viitoare cadre didactice. Socotim însă că, mai ales în mediul rural, un rol important în viața cultural-educativă îi revine și absolventului de la facultățile Institutului agronomic, medicului, economistului etc. Prin urmare, este pe deplin justificată intensificarea preocupării organelor și organizațiilor de partid și ale A.S.C. pentru dezvoltarea activității cultural-educative de masă.

Sînt convins, să, astfel, un număr tot mai mare de absolvenți ai institutelor noastre își vor aduce contribuția și la stimularea vieții culturale de la orașe și sate, conferind termenului de integrare socio-culturală a specialiștilor cu pregătire superioară o considerabilă valoare în plus.

Prof. univ. dr. FRANCISC ALBERT
secretar adjunct al Comitetului de partid din C.U. Timișoara

„Înțelegem arta teatrului ca pe o artă a prezentului”

Așa cum secretarul general al partidului sublinia recent și după cum a spus-o, de fapt, și în alte împrejurări, referindu-se la problemele creației artistice. „Literatura, muzica, arta trebuie să constituie o parte componentă a marilor epopei ale poporului nostru, constructor conștient al socialismului și comunismului, să dea noi dimensiuni și o mare perspectivă poporului nostru”.

Pe acest filon care este patriotismul însuși, încă de la începuturile lui, teatrul românesc s-a manifestat ca o expresie vie a vieții social-politice, conștient de rolul său în destinul național ce și-a urmat, dramatic și sublim în același timp, frământarea traiectoriei istorice.

Conștient de înalta investiție morală pe care partidul nostru o acordă teatrului, precum și de obligațiile ce decurg din ea, Teatrul Național din Timișoara își brează civitatea pe reprezentarea programatică a valorilor. Își găsește astfel loc pe scenă pîda istoriei, a acelei istorii vii, creație conștientă a unui popor insufletit de înalte idealuri, teatrul contribuind astfel la glorificarea tezaurului de simțire, gândire și limbă a neamului, la dezvoltarea și întărirea unității și forței națiunii noastre socialiste. O atenție prioritară am acordat desigur dramaturgiei românești contemporane, a cărei notă definitorie este reprezentarea OMULUI, integrat și implicat transformărilor din jur, factor deci al tuturor împlinirilor și obiect în același timp al tuturor determinărilor sociale, erou al luptei pentru o nouă condiție umană.

În atenția permanentă a Teatrului Național a stat și continuă să stea problema educării publicului de teatru, a

celui tînr în special. Pentru ca tineretul să poată fi educat prin teatru, trebuie educat în primul rînd pentru teatru, pentru a deveni: un spectator pasionat și competent. În sensul acesta, alături de preocuparea permanentă pentru ridicarea calității actului artistic — cel mai eficient mijloc de educație estetică a publicului — Teatrul Național din Timișoara, a organizat stagioni teatrale permanente în școli, la Centrul Universitar, Institutul Politehnic, ori pe platformele industriale.

Cu toate acestea, considerăm că nu am făcut totul: o recentă analiză a muncii colectivei de la Teatrul Național timișorean evidențiază necesitatea de a asigura o mai largă paletă repertorială, de a aborda cu sporită responsabilitate conținutul de idei al pieselor de teatru, mesajul lor educativ, de a arăta o aut-exigență sporită perfecționării profesionale, pentru a transforma teatrul nostru într-o veritabilă școală de educație artistică și patriotic-revoluționară.

Pentru că înțelegem arta teatrului ca pe o artă a prezentului, ne preocupăm permanent ca valorile artistice selecționate pentru scenă să fie contemporane cu omul de azi, cu România de azi.

În această idee, Teatrul Național Timișoara organizează Festivalul dramaturgiei românești de actualitate, festival care — de la o ediție la alta — devine un instrument tot mai eficient de stimulare a creației dramatice originale, de evidențiere a celor mai importante texte ale dramaturgiei românești actuale, precum și a valorilor artei spectacolului românesc.

LUCIA NICOARA
director al Teatrului Național Timișoara

Comanda socială obligă la exigențe sporite angrenajul scriitor-receptor

Privită din perspectiva teoriei receptării, literatura românească de astăzi apare ca un factor emițător de idei morale înalte, de valori care răspund exigențelor unei mase de cititori cu pregătire medie de minimum 10 ani de școlaritate și cu pregătire politică dobîndită în mod organizat vreme de mai mulți ani, adăugîndu-se la aceasta faptul că, în deceniu al VIII-lea, la patru decenii după Eliberare, s-au răsfrint asupra așezării sistemice a culturii socialiste de masă urmărirea unei activități îndelung de răspîndire a cărții și de cunoaștere a ei în toate componentele socio-culturale de la orașe și sate. Și aici își găsește motivația largă audiență de care se bucură literatura contemporană, foamea de carte, care face ca anumite titluri să nu mai vadă spațiul vitrinelor de librărie, vînzarea lor făcîndu-se în câteva ore. Comanda socială deci obligă la exigențe sporite întreg angrenajul de componente care produc legătura între emițător — scriitorul și receptorii de astăzi ai acestuia. Îndrumarea cărții cu conținut și valoare literară adecvată spre cei mai adecvat grup socio-cultural al ei, devine astăzi, cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, a subliniat rolul important al artelor în formarea sentimentelor patriotice, în cunoașterea trecutului nostru istoric, în cunoașterea celor mai de seamă tradiții revoluționare ale poporului nostru, îndrumarea cărții deci spre cititorii ei cei mai adecvați, devine un aspect important al așezării relației emițător-receptor pe bazele cele mai bine întemeiate din punct de vedere politic și cultural.

Un aspect al problemei este cel al restudierii repartițiilor de tiraj, plecînd de la audiența deja testată a scriitorilor și de la interesul cititorilor prin profilul lor de pregătire pentru un anumit fel de carte.

Un indice al statutului complex pe care îl are astăzi receptorul, rezidă din relația lui cu biblioteca, instituție care contribuie la completarea eventualelor absențe de tiraj. În cele 688 unități de bibliotecă a județului Timiș, la cele 6.285.106 volume existente în 1981, figurează 3.646.475 volume eliberate, ceea ce echivalează cu vehicularea a peste 50 la sută din titlurile de pozitate — semn al unui proces semnificativ de compensație a absențelor de tiraj. În cele patru biblioteci ale institutelor de învățămînt superior din municipiul Timișoara, față de cifra de 1.398.357 volume existente în 1976, în anul 1981 figurează un număr de 1.828.237 volume, cu un număr de 909.088 cititori (în comparație cu 20.457 cititori în 1976). La o atare densitate de cititori cartea beletristică contemporană repartizată în medie de două cifre de cotă pe bibliotecă nu satisface compensația absenței de tiraj cu care cititorul-student se confruntă în librărie. Satisfacerea receptorului se realizează în timp, prin vehicularea cărții de bibliotecă.

În amplul proces de transpunere în viață a magistrălor idei expuse în nenumărate rînduri de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, receptorului cercetător sau cadru didactic universitar îi revine și datoria returnării către stat a ceea ce cadrul de cultură socialistă, de sistem al științei și tehnicii îi oferă. În afara interesului bibliotecilor universitare pentru completarea și mărirea colecțiilor, pentru satisfacerea cerințelor de studiu al profesorilor, studenților și cercetătorilor, se contribuie prin publicațiile celor patru institute la realizarea de economii valutare prin legături cu parteneri de schimb ca: biblioteci ale instituțiilor de învățămînt superior, ale unor academii, centre de informare și cercetare, asociații culturale, muzee din peste 60 de țări.

Lector dr. STELA MIRELA



Iunie -- cronica politică

(Urmare din pag. 1)

Tinara generație își exprimă adevăratele fermă la politica clarvăzătoare, consecvent științifică a partidului și statului nostru. În continuare se exprimă acordul tinerei generații la Expunerea prezentată la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie a.c. a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Plenara a relevat faptul că organizațiile de copii, tineret și studenți s-au preocupat permanent de educarea în spiritul culturii față de muncă a tinerei generații, de cultivarea respectului față de făuritorii bunurilor materiale, acționând pentru antrenarea tuturor tinerilor și copiilor la îndeplinirea programului de dezvoltare economică și socială a patriei stabilit la Congresul al XII-lea al P.C.R.

S-au manifestat și unele neajunsuri, căci înai există încă mulți tineri care nu și îndeplinesc la timp și corespunzător din punct de vedere calitativ sarcinile de producție, absentează, încalcă legile țării, tratează cu superficialitate sarcinile ce le revin. Organizațiile U.T.C. sînt ferm hotărâte să acționeze pentru mobilizarea tuturor tinerilor în vederea intensificării activităților pentru realizarea obiectivelor planului pe acest an și ale actualului cincinal.

Tineretul își ia angajamentul de a se afla printre primele rinduri ale muncii pentru țară, continuând și îmbogățind tradițiile muncii patriotice desfășurate la marile obiective ale dezvoltării economice și sociale a patriei.

Plenara comună votează pentru o pace veșnică în lume. Telegrama adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu se încheie astfel:

„Insuflețiți de strălucitul exemplu de muncă și viață pe care ni-l oferiți permanent, participanții la plenara noastră comună, dînd glas sentimentelor de care sînt animați tinerii, studenții și copiii României socialiste, se angajează solemn de a vă urma fără preget, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, în tot ceea ce întreprindeți pentru binele și viitorul nostru, pentru apărarea progresului umanității, asigurîndu-vă din adîncul ființei lor, că nu vor precepeți nici un efort pentru a contribui, împreună cu întregul nostru popor, cu fapte exemplare de muncă, pentru ca patria noastră să urce glorioasă spre culmile socializmului și comunizmului”.

Pacea — atitudine fundamentală

(Urmare din pag. 1)

ționale și care să conducă la înghetarea cheltuielilor militare la nivelul anului în curs, la trecerea treptată la reducerea lor, cu cel puțin 10 la sută pînă în 1985. Numai în acest mod se poate deschide calea realizării unei lumi fără arme și războaie, triumful păcii trainice.

În cadrul adunării populare au mai luat cuvîntul tovarășii Ana Ardeleanu, (președinte al Comitetului municipal al F.D.U.S.), Elena Filip, (președinte al Comitetului municipal al femeilor), Ladislau Schmidt, (vicepreședinte al Consiliului municipal al sindicatelor), prof. dr. ing. Coletta de Sabata, (Rector al Institutului politehnic „Traian Vuia”), scriitorul Ivo Muncian, Ilie Ocsko, (secretar al Comitetului de partid al întreprinderii Electrotimii), pioniera Dana Mihai.

În încheierea adunării populare, cei peste 100.000-de participanți au votat în unanimitate o moțiune adresată Sesiunii speciale a O.N.U. consacrată dezarmării, și au adoptat textul unei telegramme adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Viitorul — doar un timp de conjugare?

(Urmare din pag. 1)

descoperim un antagonism perpetuu al vieții de grup mai întii și apoi al vieții sociale. Unii filosofi occidentali văd în aceasta o fatalitate și încearcă să demonstreze, în mod fals, existența unui rău fundamental. Această luptă continuă este, pentru societatea umană, pentru raportul om-univers, în general, echivalentul palmei moralizatoare care va aminti întotdeauna ceea ce nu trebuie făcut. Lumea aceasta e copilul care nu a înțeles că focul arde pînă nu s-a ars.

Care să fie oare semnificațiile acestui strigăt unic, mondial, de dezarmare? Se simte cum peste tot conștiințelor naționale li se adaugă o conștiință nouă — aceea de locuitori ai aceleiași planete. Conștiința unui om universal ne leagă de acum nu ca indivizi, nu ca rase, ori naționalitate, ne leagă ca specie, umanismul devenind parametrul unic reprezentant. Abia atunci cînd pe întreg globul umanismul va deveni un fapt, vom putea spune că drumul pe care am pornit ne este pe deplin deschis.

Este greu de asociat umanismului o definiție de forma celor cu care sîntem obișnuiți în știință. Există fără îndoială un umanism abstract reflectant al omului esențial, al omului ca

specie eliberat de orice formă concret-particular-istorică. Este un caz limitat, poate fi doar conceput mintal, singura sa valoare fiind aceea a unui operator filosofic, a unui concept care să ne ajute să determinăm în orice moment, alături de trăsăturile fundamentale ale umanismului, pe cele particulare ce apar în fiecare episod istoric sub o altă formă implicată-adevătată-determinantă. Caracterul său istoric, transformanța sa în timp, îl face de neabordat în mod static și rigid. (Îmi amintesc tot timpul de sinergie — este un fenomen care revine mereu în minte atunci cînd apar probleme de umanistică).

Ritmul devenirii umanismului este același cu cel al devenirii sociale, au un dinamism identic și nu invers. Clasele progresist-revoluționare, în speță proletariatul, sînt cele care dau de fiecare dată umanismului abstract forma concret-istorică. Dorința de mai bine — iată o componentă esențială în generalitatea ei. Ar fi, însă, vulgar să spunem că tot ce este bun sau bine pentru om este și umanist. Mai intervine ceva, și acest lucru s-a desprins pentru prima oară în umanismul marxist, într-o concepție superioară asupra omului și asupra condiției sale naturale, a raportului său cu natura.



Neintinarea demnității

(Urmare din pag. 1)

Iobăgia apăsa prea mult, cînd Doja se-mpărărise cu focul pentru adevăr. Atunci,

Apusenii dominau hotarele-nșelepiciunii.

Bunul simț și educația, românul nu le-a învățat din cărți

el le-a simțit încă din leagănu de la Humulești

și-atunci, cum să nu te cutremuri de emoție

cînd știi că Luchian picta anomone cu penelul în dinți.

Îmi amintesc cum izbucnise furtuna-ntr-o vară. Acel șuler

ciudat mi-a adus în față o imagine: se bombardau clădiri cînd între dărîmături Beethoven găsește un copil de doi ani plîngînd. Îl ia în brațe, aleargă cu el în casă și-i întinde carnețelul (genul, deja surd fiind). Dar copilul nu știa să scrie: „intenția conferă omului, prin libertate și alegere, adevărata demnitate”.

(Al. Ivăsiuc)

Esteticul se-ntrupează-n valori. Cum Pindar trăia prin Mythosul Eladei, celei de aur, învață-te, om, ca la drum plecat, să crezi în cele mai simple cuvinte: „cit de frumoase sînt picioarele celor care vestesc pacea”.

(I. Alexandru)

15 mii de încărcături nucleareucid de 144 mii de ori pe fiecare din noi.

„STOPAȚI ACEASTA COMPETIȚIE A MORȚII”

(A. Păunescu)

CONSEMNARI

De la cercetare

la practică... și invers

Unul din locurile unde triada învățămînt-cercetare-producție își găsește concretizare este atelierul-scoală al facultăților de Mecanică, Electrotehnică și Mecanică agricolă. Aici 4600 de studenți din anii I și II efectuează 288 de ore de practică în două perioade, câte o lună în fiecare semestru. „În cele cinci perioade de practică ce sînt prevăzute în programa școlară (pentru întreaga perioadă de studii) căutăm ca studenții să treacă prin toate locurile de muncă, de la inițiere-lăcătușerie pînă la lucrul pe mașini-unelte — în cadrul sectorului productiv — cît și pe la planșeta de proiectare — în cadrul sectorului funcțional” —, ne spune tovarășul Hrivnyák Zoltán, inginer principal.

S.P.M.M.E. execută produse finite, reperi, subansamble de serie și unicate pentru autoutilarea laboratoarelor Institutului politehnic și în virtutea contractelor încheiate cu diferite întreprinderi.

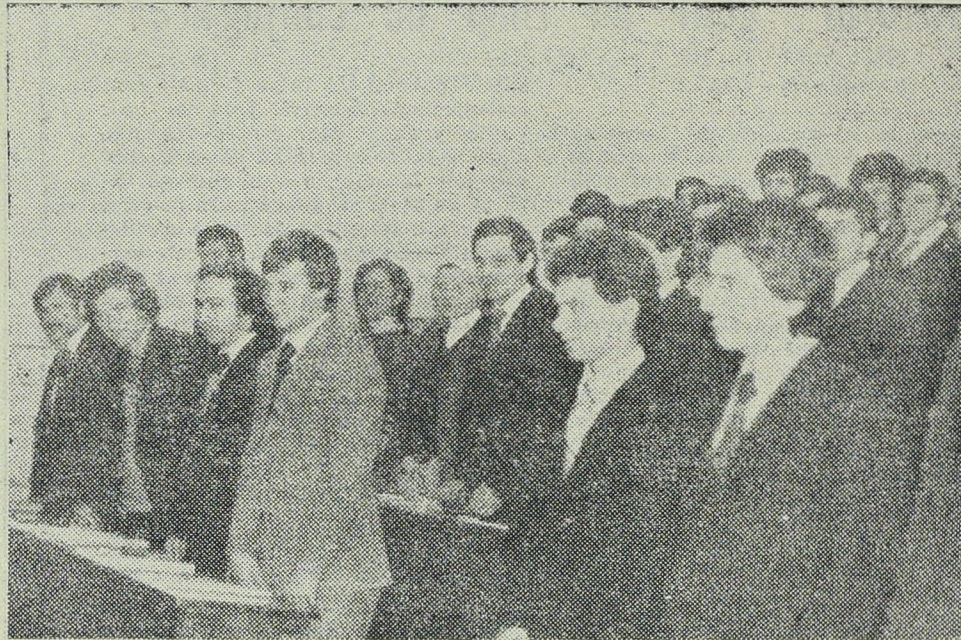
Din prima categorie fac parte acele produse ce necesită un volum mare de lucru și pe care studenții le execută respectînd o linie tehnologică absolut necesară. Prezintă un mare interes prototipurile realizate de colective mixte formate din profesori, maistri și studenți, multe dintre ele în premieră națională. Din personalul muncitor de la S.P.M.M.E. tovarășul Aldea, directorul tehnic al secției ține să evidențieze numele mașinistilor Batgras Nicolae, Costinean Nicolae (de la sectorul mecanic), Stanlț Hermann, tehnicienii Circiolan Ilie, Toma Ionel (de la sectorul electric).

Din paleta prototipurilor realizate de S.P.M.M.E. reținem panourile solare, mașinile lectrice de eroziune, instalații de prelucrare prin ultrasunete, robotul industrial prezentat recent la o expoziție a întreprinderii „Electromotor”, precum și planul de perspectivă a unei centrale eoliene experimentale care va fi realizată sub îndrumarea unui grup de cercetători de la Institutul politehnic.

În preocupările celor de la S.P.M.M.E. un loc important îl ocupă realizarea unor instalații ce folosesc sursele de energie neconvenționale, preocupări ce concretizează indicațiile în acest sens din partea secretarului general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Tovarășul Hrivnyák Zoltán se oprește asupra unei premii naționale, optimoscopul (instalație folosită pentru evidențierea detaliilor de radiografii în diagnosticele medicale). Detalii primim de la tovarășul Fildan Vasile, coordonatorul tuturor activităților ce s-au efectuat pentru realizarea acestui aparat: „Optimoscopul face parte din categoria instrumentelor de prelucrare a imaginii, poate fi aplicat în multe domenii; noi ne-am propus să realizăm o instalație în sprijinul serviciilor de radiologie din clinici, pentru a ușura interpretarea radiografiilor. Este o instalație analogică de prelucrare ce are avantajul că unii algoritmi se realizează simplu, ieftin, în același timp are suplețe mare, poate lucra în timp real pe frecvența semnalelor de televiziune. Instalația tratează imaginea radiologică prin filtrare spațială spectrală neliniară, discriminare după strălucire sau prin comparare între două imagini. Aparatul este brevetat și, față de alte instalații realizate în străinătate, are atît elasticitate în manevrare, cît și posibilitatea realizării unor prelucrări complexe. Se află deja în exploatare două instalații realizate integral de S.P.M.M.E.: una la un spital din București, iar cealaltă va fi livrată Spitalului județean din Timișoara. Prototipul urmează să fie multiplicat și livrat și la alte spitale din țară.”

FLORIAN MIHALCEA



La sfîrșit de drum. Sau la început.

Foto: CĂTĂLIN NOAGHEA

BILANȚ ANIVERSAR RODNIC

- interviu cu conf. dr. MIHAIL EPURAN, decanul Facultății de științe economice din Timișoara

— **Tovarășe decan, de curînd Facultatea de științe economice din Timișoara și-a sărbătorit 15 ani de la înființare. Care este semnificația acestei aniversări pentru cadrele didactice și studenții facultății?**

— Aniversarea, în anul 1982, a 15 ani de existență a Facultății de științe economice constituie un prilej de a marca, prin manifestări profesionale, științifice și cultural-artistice, stadiul atins în dezvoltarea învățămîntului superior economic Timișorean, contribuția sa la pregătirea și asigurarea cadrelor de economiști precum și la cercetarea științifică și îmbogățirea culturii economice, la ridicarea eficienței economice a întreprinderilor din această parte a țării.

Retrospectiva activității și realizărilor din acești 15 ani și evaluarea rezultatelor obținute în raport cu cerințele sociale impuse învățămîntului superior economic, au pus în evidență necesitatea mobilizării eforturilor cadrelor didactice pentru consolidarea și modernizarea potențialului instructiv-educativ al facultății, pentru sporirea aportului cercetării științifice la clarificarea unor teze și la soluționarea a cît mai multe din problemele ridicate de practica economico-socială.

— **Care credeți că sînt trăsăturile dominante ale dezvoltării facultății în cei 15 ani de existență?**

— În toamna anului 1967, cînd a luat ființă Facultatea de științe economice, ea a fost primită cu căldură de surorile ei mai mari, împreună cu care s-a angajat să parcurgă o nouă etapă în dezvoltarea și realizarea funcției instructiv-formative și cultural-științifice în cadrul primei universități create în anii socialismului la noi în țară.

Pornind de la un efectiv de 178 studenți la două secții de specializare, facultatea s-a dezvoltat continuu astfel că în prezent în cele trei secții, economia industriei, finanțe-contabilitate și contabilitate și economia agrară, pregătește peste 2000 de studenți la cursurile de zi, serale și fără frecvență.

Paralel cu extinderea domeniilor de specializare și creșterea numărului de studenți, cu sprijinul dat de organele locale, M.E.I. și conducerea Universității, s-a creat și dezvoltat baza materială, a fost îmbunătățită structura organizatorică și de conducere, s-a format colectivul de cadre didactice.

Întreaga evoluție a facultății în acești ani a urmat cursul unor procese innoitoare care au determinat sporirea aportului în pregătirea unor cadre de înaltă competență profesională și conștiință politică, precum și la cercetarea științifică fundamentală și aplicativă.

O etapă importantă în formarea și creșterea facultății a început din anul 1972 odată cu măsurile hotărîte de Conferința Națională a P.C.R. cu privire la integrarea învățămîntului cu cercetarea și producția. Atunci au fost elaborate primele programe de integrare, rod al unor febrile căutări a direcțiilor și mijloacelor specifice fiecărei specializări, programe care au antrenat deopotrivă cadre didactice, studenți, cercetători, la ample acțiuni de proiectare și realizare a tot ce implică acest proces.

Se poate aprecia cu mîndrie că obiectivele și sarcinile de bază pe care le-a avut școala superioară economică timișoreană au fost realizate cu succes, rezultatele concrete regăsimu-se în cele 11 promoții de absolvenți care au însemnat peste 3000 de economiști ce muncesc astăzi în ramuri și sectoare de bază ale economiei românești dintre care unii sînt în funcții de răspundere pe care le onorează cu competență și responsabilitate.

— **Pornind de la aceste considerente generale, v-am ruga să reliefați cîteva din succesele obținute de studenții și cadre didactice în această perioadă.**

— Întelegînd conceptul de integrare ca o reflectare a cerințelor practicii și rezultatelor cercetării științifice în conținutul materialelor didactice puse la dispoziția studenților, cadrele didactice ale facultății au redactat 201 materiale didactice ceea ce face ca peste 80 la sută din discipline să fie acoperite cu materiale de studiu.

Cercetarea științifică, demarată încă în anul înființării prin prezența la o sesiune de comunicări științifice, se desfășoară în colective și laboratoare de cercetare, în care peste 350 de studenți funcționează în 13 cercuri științifice, în paralel cu activitatea depusă de echipele mixte de cercetare formate din cadre didactice și studenți, cît și colective de cercetare interdisciplinară. La sesiunile de comunicări științifice au fost prezentate 1200 de lucrări elaborate de studenți, la sesiunile pe Universitate și 157 manifestări cu caracter național, obținînd numeroase premii. Cadrele didactice au realizat peste 2000 lucrări științifice din care 32 cărți de specialitate, 443 de articole publicate în diferite reviste din țară și străinătate. Au fost realizate 122 de contracte și 225 convenții de cercetare în valoare de peste 17.000 milioane. În cadrul facultății s-au acordat 21 titluri științifice iar peste 800 specialiști au beneficiat de perfecționarea pregătirii profesionale prin participarea la 5 cursuri postuniversitare de marketing, organizare și conducere, contabilitate, finanțe și drept.

Problematica noului mecanism eco-

nomico-financiar a constituit obiectul preocupărilor cadrelor didactice și studenților facultății concretizate într-un foarte interesant simpozion de profil desfășurat cu o largă audiență în anul 1979 cît și a recentei sesiuni omagiale de comunicări științifice realizată pe tema „Valorificarea superioară a resurselor — cerință a noului mecanism economico-financiar”. Un bilanț cred sugestiv, chiar dacă nu este complet...

— **Și nu trebuie uitat nici aportul A.S.C. în organizarea și conducerea activităților studentesti, cît și participarea la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ**

— Fără îndoială că A.S.C. din facultate și-a făcut simțită prezența în primul rînd în stimularea pregătirii profesionale cît și prin organizarea a numeroase acțiuni cultural-educative, sportiv-turistice la care au fost antrenați un număr mare de studenți. Numai în acest an, participarea studenților în formațiile artistice ale facultății și institutului s-a concretizat prin obținerea în cadrul Festivalului „Mărțișor studentesc” a 7 premii. Participanță activă la realizarea funcției educative a facultății, Asociația s-a manifestat și prin organizarea și conducerea acțiunilor de pregătire politico-ideologică, de autogospodărire în cîmine și cantine, în desfășurarea acțiunilor de muncă patriotică.

Rezultatele bune în activitatea profesională și cultural-educativă au situat A.S.C. din facultatea noastră în anul universitar 1980/1981 pe locul I la faza republicană a întrecerii „Fiecare A.S.C. — colectiv de educare prin muncă și pentru muncă a studenților”, în acest an primind și Diploma de Onoare a C.U.A.S.C. cu ocazia celor două aniversări ale organizațiilor de tineret.

Putem aprecia că prin maturitatea de gîndire și acțiune Asociația a devenit un îndreptățit și foarte util colaborator al organului de învățămînt în desfășurarea întregului proces educațional.

— **Care este contribuția specialistului în științe economice la rezolvarea problemelor stringente ale economiei naționale și în ce măsură este studentul timișorean pregătit pentru aceasta?**

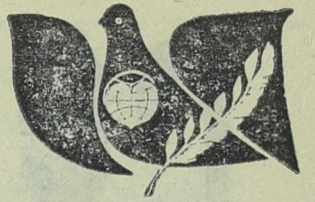
— Desigur că greul în activitatea economico-socială este preluat în primul rînd de cei ce făuresc nemijlocit bunurile materiale, dar responsabilități mai mari sau mai mici le revin tuturor, indiferent de locul de muncă sau domeniul de activitate.

Pentru economist, ca specialist în științe economice, responsabilitățile derivă din multiplele probleme cu care se confruntă nemijlocit în procesul dezvoltării economice, pe care trebuie să le soluționeze zi de zi la locul de muncă, în concordanță cu obiectivele planurilor economice și financiare.

Pregătirea studenților economiști la Timișoara, asigurată prin planurile de învățămînt, programele analitice și materialele de studiu de la fiecare disciplină, se realizează cu un conținut adecvat fiecărei specializări astfel încît pe fondul unor solide cunoștințe teoretice fundamentale se grefează pregătirea de specialitate, deprinderile pentru rezolvarea practică, concretă a lucrărilor pe care le implică munca de economist. Prin aceasta studentul economist este pregătit pentru a face față cu succes problemelor complexe pe care le ridică dezvoltarea economiei noastre naționale.

O sumară analiză efectuată cu prilejul împlinirii la 10 ani de la absolvire a primelor două promoții confirmă participarea responsabilă și consistentă a economiștilor absolvenți ai facultății noastre, la activitatea social-economică, în diferite ramuri, sectoare și unități, ceea ce poate fi ilustrată statistic prin faptul că peste 80 la sută îndeplinesc funcții de răspundere începînd de la șef de birou pînă la conducători de întreprinderi, activiști de partid și în aparatul de stat, cadre didactice apreciate în învățămîntul superior și liceal.

Interviu consemnat de GHEORGHE CRIȘAN



Tovarăşe profesor, care ar fi conturul unei generale expunerii despre activitatea şi orizontul dumneavoastră existenţial?

Activitatea unui om de ştiinţă, a unui membru al corpului didactic, a unui artist creator sau a unui tehnolog e aflat de solidar legată de structura şi dinamica persoanei (în general), încît comentarea ei însoţeşte şi illustrează, ca un portret, întreaga existenţă a oamenilor. Din acelaşi motiv, ceea ce se numeşte cu un termen foarte general „activitate” implică atributele fundamentale şi sensurile fiinţei noastre în devenire.

După aceste preliminare teoretizante ale întrebării care deschis întrevederea noastră, este foarte uşor să-ţi dau un răspuns general-valabil şi să-ţi comunic că activitatea mea e aprioric îndreptată după toate direcţiile din care pot să

valoare şi motivarea afectivă în conştiinţa omenească. Aşa-mi explic de ce aş consimţi să se noteze pe piatra mea tombală, ca formulă rezumativă a existenţei mele: „Cel ce doarme aici a visat o viaţă întreagă despre lumea muzicii”.

Parcurend volumul dumneavoastră de versuri, am rămas cu impresia că poeziile vorbesc, cîntă şi comentează despre dragoste şi moarte. Este oare justă impresia mea?

Nu eşti singurul lector (şi aş spune, singurul rezonator) al poeziilor scrise de mine, care să descifreze printr-o versură şi în notaţia metaforică a versurilor leit-motivul morţii şi al dragostei. Şi fiindcă mi-ai smuls fără să vreau o indiscreţie la propria-mi persoană, îţi mărturisesc convingerea că nu numai poezia mea se desfăşoară într-o ambianţă scenică şi simfonică despre dragoste şi moarte; poezia de totdeauna,

de romantismul tardiv al secolului trecut:

Fiindcă Timişoara poate fi romantică „in memoriam” unor vremuri care s-au dus, oare aceasta nu implică posibilitatea existenţei altor urme ale stilului şi climatului poetic şi artistic de la începutul celui-lalt secol?

Din adolescenţă, am trăit întodeauna rezonanţele multiple ale sufletului romantic, ca una din legile general şi etern valabile ale sensibilităţii şi ale comunităţii afective dintre fiinţa existentă şi fiinţa care visează. În anii adolescenţei ştiam că transpunerea sufletului meu oriunde de-a lungul fluviului lent al devenirii umane, ar fi rămas la fel de romantic, din cauză că viziunea despre lume în modul acesta de confluenţă neros este un mod al sufletului afectiv şi individualism genostru.

Drumul puţin ocolit al fraze-

Implicaţii umane ale revoluţiei ştiinţifico-tehnice contemporane

„A l'avenir, la poisie sera ou de l'algebre, ou elle ne sera plus.” (Gustave Flaubert)

„Puterea omului stă numai în ştiinţă, iar a şti cu adevărat înseamnă a cunoaşte cauza fenomenelor” afirma Bacon. La nivelul individului, însă, în postura sa cotidiană de cetăţean al străzii, datele de ultimă oră în cunoaştere sînt îndeobşte ignorate. Ele pătrund mai greu în sistemul său axiologic, relativ stabil, îndeosebi prin intermediul subconştientului. Argumente edificatoare în acest sens pot fi găsite în evoluţia nu tocmai aleatoare, deşi sinuoasă, a metodologiei educaţionale familiale din secolul nostru. Astfel, la începutul său, mamele aplicau, în totală necunoştinţă de cauză, concepţiile lui Darwin şi Spencer în creşterea copiilor. Mai tîrziu, încercînd să însuflă copiilor un spirit timpuriu de independenţă, mamele nu făceau altceva decît să aplice principiile promovate de Watson şi Pavlov, conform cărora mediul modelează personalitatea. În pragul deceniului al 5-lea, la modă a ajuns „permissivitatea”, odată cu intrarea în vogă a lui Freud. Prin dezvoltarea teoriei învăţămîntului, pe la mijlocul deceniului al 7-lea, creşterea copiilor a devenit neobehavioristă. Aceiaşi mamă, adresîndu-se aceluiaşi autorităţi în momente diferite în cursul creşterii copilului, va primi sfaturi diferite, bazate pe concluzii diferite privind realitatea.

Fiind de acord cu Miron Costin, în sensul că „nu ieste zăbavă mai frumoasă şi mai de folos în toată viaţa omului decît cetitul cărţilor”, nu putem să nu cădem pe gânduri vis-a-vis de ritmul debordant al procesului de redimensionare a universului cunoaşterii. Zilnic cetăţeanul Terrei este asaltat de circa 10.000 — 20.000 de cuvinte tipărite, 11.000 de cuvinte prelucrate radiofonic, 10.000 de cuvinte însoţite de imagini televizate. „Nu ştiu într-adevăr ce soluţie s-ar putea găsi; singura posibilitate ar fi să se declare un moratoriu al publicaţiilor pe zece ani”, afirmă oceanograful dr. Arthur Stump. Acest adevărat impact informaţional are ca prim efect o tot mai netă specializare, ajungîndu-se astfel la eterogenizarea societăţii, la dispersarea potenţialului intelectual pe un tot mai larg front cognitiv. Dificultatea corelării sinergice a tendinţelor individuale, a subordonării faţă de un sistem etic obiectiv, general viabil, justifică ideea necesităţii unei revoluţionări la nivel psiho-cultural.

Sintetizînd, putem afirma că revoluţia ştiinţifico-tehnică es-

Accelearea comunicaţiei, vizînd o maximizare a conţinutului mesajelor, face ca „omnirea să nu ştie ceea ce de fapt cunoaşte”, după cum afirmă Helmut Arntz, vicepreşedinte al Federaţiei internaţionale de documentare. Metodele de citire rapidă sau exploatarea crescîndă a simbolismului vizual, prin care mass-media concentrează o tot mai mare încărcătură informaţional-emoţională, nu reprezintă o rezolvare eficientă a crizei comunicaţiei.

Progresul ştiinţifico-tehnic reduce mult mai rapid costurile revoluţiei a comunicaţiilor. rile producţiei decît costurile reparaţiei, fapt ce ne plasează în plină epocă a tranziţiei. Neexistînd metodologii viabile de selecţie valorică, procesele de valorizare a umanului sînt inflaţioniste, inteligenţa şi informaţia ştiinţifică devenind simple materii prime.

În epoca de mare avînt industrial, concentrarea masivă a capacităţilor de producţie a dus la creşterea gradului de interdependenţă a muncii. Astfel s-a ajuns la obiectivarea comod-uniformizatoare a conştiinţelor, tinzîndu-se spre o conştiinţă monologică, posesoare a unei game tipologice restrînse. Deficienţele apărute la nivel individual-atitudinal, după cum munca este pentru sine sau pentru societate, se datoresc neconcordanţei dintre ritmul mutaţiilor în ştiinţă şi tehnologie şi evoluţia inegală, ne-cuantificabilă, deci greu de controlat şi îndrumat, a conştiinţelor individuale.

Deşi nu a preluat decît latatura mecanică a proceselor cognitive, adică stocarea selectivă a informaţiilor, calculatorul este o proteză a civilizaţiei moderne. Speculaţiile caracteristice literaturii science-fiction, conform cărora omul ar putea cădea victimă produselor propriei inteligenţe, nu se justifică decît ca un binevenit avertisment în contextul aglomeraţiei de crize social-economice şi politice, pe plan mondial, al creşterii încordării în relaţiile internaţionale, context în care apare mai necesară decît oricînd instituirea unei politici responsabile şi raţionale a ştiinţei.

Ne-ar place să credem, uitînd că genul uman a purtat şi numele „Hiroşima”, că reputatul om de ştiinţă Ralph Lopp se înşală atunci cînd afirmă: „Ne aflăm într-un tren a cărui viteză creşte, gonînd pe o linie presărată cu un număr necunoscut de macazuri care duc la destinaţii necunoscute. Pe locomotivă nu se află nici un om de ştiinţă, iar acarii s-ar putea să fie demoni. Cea mai mare parte a societăţii se află în vagonul de bagaje şi priveşte înapoi...”

MARIUS MORARIU

SENECTUTEA — vîrstă ludică sub semnul şurisului

Interviu cu prof. dr. EDUARD PAMFIL

sosească la conştiinţa mea răs-punsuri privind lumea semenilor mei şi universul în care semenii mei împreună cu mine existăm şi — probabil — urcăm încet spre mai bine şi mai autentic, mai adevărat şi mai drept.

Ce rol joacă muzica în viaţa dumneavoastră de comentator al naturii şi sensurilor umane?

Am impresia că în viaţa mea muzica este mai mult decît o componentă. Uneori au fost perioade cînd muzica a constituit o dominantă a existenţei mele. Aceasta înseamnă că din legile fundamentale de ordine, de echilibru, de expresivitate, de substanţă afectivă şi de impregnare spirituală care definesc muzica derivau, pentru conştiinţa şi devenirea mea, lineamentele care marceau sensurile vieţii şi-mi permiteau să rămîn aşezat printre oameni şi în amplă comunicare cu semenii mei. Aceste perioade s-au sprijinit fie pe insistente demersuri de iniţiere în istoria muzicii, fie pe practicarea, fără trădare şi fără uitare, a unor instrumente muzicale de o foarte mare noblete şi bogăţie, care sînt ghitara şi ruda ei apropiată, lăuta.

În timpul drum pe care l-aţi parcurs pe tărîmul muzicii, s-ar fi putut să nu existe întîlniri cu poezia?

În răspund cu o întrebare pe care o socotesc simetricul în oglindă al chestiunii de mai sus şi anume: crezi că ar fi posibilă o monedă care să aibă o singură faţă? Ceea ce vrea să spună, fără metaforă, că acolo unde muzica se desfăşoară în formele purtătoare ale esenţei ei, poezia este concomitent participantă. Şi muzica este un fel de a gândi despre universul sentimentelor, şi poezia este un fel de-a gândi mariile mistere ale naturii omeneşti, care fac din comunicare o continuă întîlnire între destinele umane şi sensurile expresive ale fiinţei şi devenirii.

Muzica instrumentală a fost pentru mine un fel de plan de referinţă, un fundal pe care am proiectat mereu mişcarea înteroară a ceea ce se cheamă cu un cuvînt general judecăţile de

poezia tuturor celor care s-au regăsit în ea, poartă ca un sunet de clopot acesta perpetuă desfăşurare a întrebării despre dragoste şi moarte. Uşor paradoxal, am putea spune, că de la primul poet şi pînă astăzi, tot şirul lor: cunoştinşi sau anonimi, uitaţi sau ipostaşaţi, tot „neamul” poezilor, n-a făcut decît să se întrebe dacă există moarte adevărată, nepredată de imensa tristeţe a dragostei, şi dacă există dragostea eposibilă fără orizontul pierdut al morţii. Or, eu fiind unul din acest şir, n-aş fi putut face excepţie faţă de portretul pentru todeauna al lui „homo poeticus”.

Uneori însă poezia dumneavoastră alunecă pe un tărîm al jocului şi al surisului, al unei note de „felicitate” infantilă...

Să nu crezi că această pertinentă observaţie pe care o faci este în contradicţie cu ce spuneam mai sus. Vîrstă ludică — aproape în afară de timp — a sufletului copilăresc, rămîne sub semnul vrăjît al jocului şi al surisului, din cauză că distanţarea pînă la dramatica străbateră a dragostei şi ireparabila tristeţe şi singurătate din moarte nu par, nu sînt sensibile şi posibile în copilăria care se termină cu prima dragoste, iar dragostea se termină cu... prima moarte.

Cum vi se pare oraşul acesta al nostru, rătăcit prin anotimpuri?

Timişoara fiind un oraş care poartă o mare cantitate de frumuseţe răspîndită pe suprafaţa lui în forme şi peisaje, de la făpturile arhitectonice ale faţadelor, la parcuri şi plimbarea lentă a apei, este pentru mine un generos mesaj pe care secolul al 19-lea l-a destinat generaţiilor viitoare de locuitori ai săi. Aşa cred, că nu riscăm să greşim dacă spunem că ctitorii edilitari ai Timişoarei au hărăzit-o ca un ambasador tardiv al lor pentru oamennii secolului 20. Şi astfel, frumoasa (cu toate că uneori confuză, din punct de vedere climatic) frumoasa noastră cetate ne plasează în contextul urbanismului modern, corectat, în dulcitu, purtat liric în braţele

lor de mai sus faţă de întrebarea pe care mi-ai pus-o poate fi scurtat prin afirmaţia că romantismul, ca şi alte vîrste ale sensibilităţii, ale artei, ale debaterii existenţialiste, nu vine şi nu trece, nu e episodic, ci se întretese, ca figurile unei imense tapiserii, pe natura sufletului omeneşc şi este mereu prezent, la fel ca şi clasicismul, primordialismul, hiper sau suprarealismul, obiectivismul... neavînd toate decît un singur pericol, acela de a transforma vastul continent al sufletului omeneşc într-un arhipelag de insule numerotate ca piesele dintr-un muzeu de arheologie. Neoromanticii din generaţia voastră sînt fraţi direcţi şi foarte apropiaţi ai celor care scriau Werther, sau asistau la bătaia piesei Hernani, sau se lăsau înfioraţi de pictura lui Delacroix, tot aşa cum tot voi sînteţi fraţi buni cu imaginaţia înfierbîntată şi protestatară a suprarealiştilor, cu practica axiologică a sculpturilor primitivi greci, a scriitorilor de literatură SF şi cum, probabil, se vor simţi fraţi cu voi, peste o jumătate de secol, tinerii care vor trăi pe un Pămînt fără pseudo-morale războinice, fără oameni schematici, deduşi din statistici, fără istorii inventate şi filosofii elaborate pe computer.

Vă mulţumesc.

Interviu realizat de GABRIELA BOCANETE

SCURT METRAJ

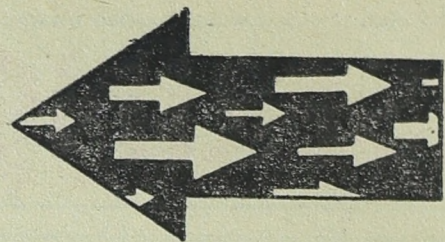
Iaşul, puternic centru cultural şi studentesc a marcat la începutul lunii mai două importante evenimente cu puternice rezonanţe în viaţa culturală studentească, leşeană şi naţională.

Este vorba de cea de-a VIII-a ediţie naţională a Colocviului ştiinţific studentesc „Mihai Eminescu” şi de prima ediţie a festivalului „Flori de Mai” al ansamblurilor şi brigăzilor artistice ale institutelor agricole din întreaga ţară.

Ambele manifestări s-au bucurat de o largă participare a studenţilor din toate colţurile ţării, studentimea timişoreană fiind şi ea de faţă, reprezentată de către studenţi ai Facultăţii de filologie la Colocviul „Mihai Eminescu” şi de brigada artistică şi ansamblul folcloric al Institutului agricol la festivalul „Flori de Mai”, festival aflat la prima ediţie — dar nu şi ultima — închinat aniversării a 25 de ani de la înfiinţarea U.A.S.C.R.

DAN PAMPU

reportaj



DIALOG CU EXAMINATORUL

Holul Institutului de Medicină pare astăzi mai tăcut, deși aceiași studenți defilează pe coridoare. În fața laboratorului de biochimie e multă liniște, se vorbește pe șoptite; într-un colț cineva citește Enigma Otiliei... E examen!

Un examen ca toate celelalte, s-ar putea spune, însă studentii parcă par mai emoționați. Aflăm că este vorba de cel mai greu examen pentru anul I M.G. — biochimia. Se mai lansase și zvonul că profesorul ar fi „unul din cei mai severi profesori la noi”.

În timp ce așteptăm terminarea examenului, ne cuprind și pe noi o ușoară teamă. Ultimul examenat a părăsit sala și ușa a rămas larg deschisă. Pătrundem, parcă cu sfială, în încăperea de lucrări practice și în spațiile unei mese de lucru din fundul sălii, cu „comoara” de note a studenților examinați îl găsim pe tovarășul profesor Gheza Deutsch împreună cu tovarășa asistentă Maria Manguica. Tovarășul profesor dr. Deutsch ne spune că în ceea ce privește examenul la biochimie, sesiunea are rezultate mediocre, nu atât din punct de vedere al notelor, căci s-au dat multe note de 9 și 10, ci din punctul de vedere al prezentării, căci avem foarte mulți absenți, mai ales la studentii de peste hotare. Puțini totuși sînt la înălțimea așteptărilor.

„Ați putea să ne explicați de ce apar aceste probleme?”

„Probabil și pentru că disciplina noastră se examinează la sfîrșitul anului. Este de altfel unica în această situație, celelalte fiind examinate semestrial. Am încercat să ușurăm studenților aceste greutăți, am organizat o serie de lucrări scrise și două părțiale de care se ține cont la examen, dar sînt foarte puțini studenți interesați de ele.”

„Și totuși, cum se desfășoară examenul?”

„Chiar acum am examinat o grupă

slabă. Studenții sînt deja în mijlocul sesiunii, se pare că încep să obosească. Dar și acest fapt este relativ. Studenții buni nu sînt afectați de perioada în care sînt examinați. Înaintea acestei grupe am examinat o grupă bună. Din 7 prezenți 6 au luat note de peste 7. Iar ieri am avut o grupă foarte bună. Din 14 prezenți 6 au luat nota 10, din care un student din Liban și unul din R.F.G. În decursul anilor am constatat un lucru: proaspeții absolvenți se acomodează mai ușor sistemului academic. Cei care au întrerupt studiul cîțiva ani se adaptează foarte greu cerințelor sistemului academic, care implică un coeficient mai înalt de raționalitate.”

„După cite înțeleg, disciplina pe care o predați cere multă raționalitate.”

„Adevărul este că aici trebuie să insistăm mai mult, căci această disciplină din anul I este mai particulară, fiind legată de cele din anii următori, din punctul de vedere al stilului de învățare. Nu-i însă avem multă înțelegere față de studenți și încercăm să-i ajutăm cît putem pentru a le ușura cît mai mult asimilarea materiei.”

Tovarășă asistentă Maria Manguica nu este un examinator direct, însă și dînsa participă la notarea studentului. Ne spune că unii studenți se emoționează într-atît încît nu sînt în stare să se concentreze la început, însă un student care știe materia în câteva clipe se desprinde de emoție și este în stare să dea un răspuns bun sau foarte bun.

În timp ce notăm părerile examinatorilor începem să ne îndoim de faptul că acest profesor ar fi „unul din cei mai severi” și ne dăm seama că, în fond, materia e poate ceva mai dificilă, iar studentul rămîne tot student — eu deprinderile lui bune, sau mai puțin bune... de a învăța.

DUȘIȚA BAINȘCHI

Sesiunea, un anotimp sau...

O adevărată întrebare hamletiană: „A fi sau a nu fi...” — în sesiune. Și ea nu și-ar avea rostul dacă n-ar afecta exact timpul cel mai drag studentului — timpul liber! Oare acesta există în sesiune? Cum ni-l petrecem?

FLORIN RAMADANI (anul I, M.G. — Iugoslavia): O întrebare foarte bine pusă... Dacă și-aș spune, te-ai prinde de cap! Totul e programat ca la calculator: o oră pentru prînz și cină, o oră pentru dormit, două ore pentru relaxări. Aici fac de toate: mă plimb cu prietena mea, mergem la film, stăm pe bancă și ne odihnim... Cele două ore, administrate deseori — una la prînz, una seara joacă rolul unui medicament pentru a învăța.

CARMEN SZVANTEK (I, M.G.): Pentru mine timpul liber joacă un rol foarte însemnat. Încerc să-l petrec pictînd, citînd poezii de Eminescu și Heine, plimbîndu-mă kilometri întregi cu cel mai bun prieten al meu — cîinele!

SIHAM SALAH (I.M.G. — Sudan): Am foarte puțin timp liber fiindcă limba română îmi pune încă probleme. Totuși, găsesc cîteva clipe să mă plimb pe malul Begăi — asta mă relaxează foarte mult și-mi că poartă de învățat.

MARIUS COLDA (IV, M.G.): Așa ceva nu există la mine! În sesiune, în afară de învățat mănînc și dorm — o oră două-masă, opt ore noaptea. Vacanța începe după ultimul examen.

STANCOVICI ADRIAN (IV, M.G.): Aveți timp să vă povestesc? În primul rînd joc fotbal, trec în revistă filmele din oraș și merg la strand. În această sesiune ni se oferă și alte posibilități de odihnă — Campionatul mondial de fotbal! N-am pierdut nici

un meci, că vorba aia: examene mai găsești, da' campionat... și mai fac ceva: noaptea adun flori. Pentru mine, pentru alții...

RIZA SHABANI (II, M.G. — Iugoslavia): Nu prea am ceea ce tu numești timp liber, am mult de învățat. Dar, din cînd în cînd mă relaxez cu cite-un film bun. În general timpul liber în sesiune mi-l petrec — în doi.

VIRGIL ROBCIUC (IV, M.G.): La ordinea zilei — Campionatul! Vă interesează ce filme rulăm în oraș? La „Constructorul” rulează „Călărețul electric”. Încerc să mă relaxez și exercînd yoga, (n. r. — în vederea examenului, foarte folositoare e figura „luntre și punte”).

MARIUS BĂCILĂ (III, M.F.): Să zicem că dorm, iar dacă te interesează și un hobby, scrie acolo: ter-mo-teh-ni-ca!

NICOLAE VĂCAR (II, U.T.S.): Sinteți fantastice! Ați mai auzit voi la mecanică de timp liber? Dar... sîm sim sinceri: dacă faci abstracție de „teste”, dacă faci abstracție de „texte”, dacă faci abstracție de toate — ești fericit!

Ne plîngem și totuși mai găsim o clipă de răgaz pentru mici plimbări, pentru prieteni și prietenii, pentru o carte bună...

În ciuda vîlcăreilor unora, mai sînt și studenți care exclamă: „Sesiunea? Cea mai frumoasă perioadă a anului!” Iar la întrebarea: „ce faci în timpul liber în sesiune?” — un tînar care nu dorea să și spună nuziele, cu o privire albastră în care parcă s-a scurs cea mai frumoasă mare din lume, răspunde cu un zîmbet: „Mai și învăț... citeodată.”

DUȘIȚA BAINȘCHI

Un cinefil în sesiune sau FERICIT CEL CARE CA ULISE...

A venit și VARA FIERBINTE, iar eu, studentul ce PRIVEȘTE ÎNAPOI CU MINIE spre BRATELE AFRODITEI, îmi făuresc VISUL UNEI NOPTI DE VARĂ plînuind s-o iau pe CAILE GLORIEI.

Ascultîndu-i pe cei ce spun că momentele de RĂTĂCIRE se plătesc, încerc să cred că VINTUD mi-ar putea aduce mari NECAZURI ÎN PARADIS și atunci, CU SUFLETUL LA GURĂ, mă gîndesc la CLIPA în care voi putea spune că RĂZBOIUL S-A SFIRȘIT.

Nu zi „Hop!” pînă nu sari... sesiunea! La biblioteca litografiei să nu te duci cu... sacul! Asistenta blîndă zgîrie rău, Pofta vine... învățînd!

E drept că uneori mă simt UNUD DINTRE OAMENI, că tot ceea ce fac eu din SEPTEMBRIE încoace seamănă ca anumite PAGINI DIN COMEDIA UMANĂ, dar acum cu POARTA ÎNFERNULUI în față, am trecut la o altfel de VIAȚĂ PARTICULARĂ: seara, cînd LUMINILE ORAȘULUI se sting, pun mîna pe o carte și, ÎN SPATELE UȘILOR ÎNCHISE, învăț...

Deși OMUL NU E PASĂRE, trag nădejde că trecem ZIDUL după care se ascunde pareă un AB ȘAPTELEA

CONTINENT. De ce ar fi o MISIUNE IMPOSSIBILĂ aceea de a trece cu bine cîteva examene cînd, la urma urmei, nu-ți cere nimeni SĂ PRINZI O STEA CAZĂTOARE?

... Dar TREC ZILELE, se apropie și sesiunea și nu pot sta liniștit cînd văd în juru-mi O LUME NEBUNĂ, NEBUNĂ, NEBUNĂ...

ADRIAN CURELARU



Unde sînt sesiunile de altădată?

Dacă mai țin minte vreo sesiune? Glumești, desigur. Pot să-ți spun multe despre... Aaa, fumam ceva mai mult, învățam ceva mai mult și dormeam mai puțin. Așa era „à la guerre comme à la guerre...” Și apoi, nu era ușor. Acum că nu mai sînt student, zic că a fost frumos. Dar cine n-are încă în buzunar diplomă nu înțelege prea bine asta. Nu-mi amintesc să fi avut vreo restanță. Recunosc, uneori și șansa... Adică „basta” că n-am uitat... (PAVEL ACHIM, inginer)

Cine ride după sesiune, ride mai bine.

Mi-e greu să vorbesc despre examene, despre vreo sesiune. Nu le-am înghițit niciodată. La început mă speriau, știi, rău de tot, nu puteam dormi, eram nervos, mă întorceau pe dos. Fiecare mea era de vină, eram timid, că

de fapt eram pregătit. Am picat și eu o dată, mă însuram, mi-am revenit greu. Profesorii nu prea țin cont de situațiile mai delicate. (MIRCEA AVRAM, inginer)

Curios, nu m-a întregat nimeni cînd eram studentă așa ceva. Acum vorbim despre un trecut destul de apropiat pentru a păstra încă nestinse nuanțele. Pentru mine sesiunea reprezenta o încercare necesară, un triumf al maturității, un pas mare pe drumul devenirii. De aceea cred că în acel orgoliu al victoriei, al examenului luat, în clipele scintilietoare ale succesului sălășluiesc cele mai durabile amintiri ale studenției.

(ANIȘOARA DAMIAN, medic)
A consemnat:
ANCUȚA VASILICA





Procentul ...sudoare

Examenul de diplomă, ultima „fiatră de încercare”, încheie o etapă din viață și deschide larg porțile alteia, așteptată cu neliniște și încredere în același timp, o etapă în care sînt proiectate toate visele și ambițiile noastre tinerești.

— Tiberiu Olteanu și Alexandru Man, sînteți absolvenți ai Facultății de tehnologie chimică organică. Ce ne puteți spune despre examenul de diplomă?

A. M.: La Chimie anul acesta examenul constă din două părți: proiectul și examenul propriu-zis. La rîndul lui, proiectul are și el două părți — una teoretică și alta experimentală de egală importanță.

— Ce trebuie să ai în vedere în realizarea unui astfel de proiect?

T. O.: În primul rînd, trebuie să ai foarte clar în minte la ce se referă tema proiectului; trebuie să știi apoi cînd să te oprești cu partea experimentală și să începi elaborarea proiectului.

A. M.: De mare importanță este și organizarea timpului — la un proiect se lucrează mult, se refăce, se recalculază, de modul în care te încadrezi în timp depinde în mare măsură rezultatul final.

— Ați împlinit greutăți în pregătirea proiectului?

T. O.: Bineînțeles. Sînt inevitabile. Chiar de la început, cînd auzi tema lucrării, ai impresia că este ceva extrem de vast și că nu vei reuși să faci față.

A. M.: Aici intervine rolul coordonatorului științific, care ne canalizează, ne restrînge domeniul, in-

dicîndu-ne esențialul. Mai sînt și probleme de ordin tehnic — procurarea materialului bibliografic, tehnica de lucru, substanțele pentru diferite experimente necesare.

— Care erau raporturile student-coordonator științific?

T. O.: Din acest punct de vedere am avut satisfacții. Coordonatorul nostru științific, șef de lucrări Carol Csunderlik, ne-a tratat ca pe niște oameni maturi, și-a exprimat încrederea în noi dîndu-ne „mîna liberă”, ajutîndu-ne la fiecare solicitare, punîndu-ne la dispoziție materialul bibliografic, substanțe rare etc.

— Ce ne puteți spune despre partea teoretică a examenului?

A. M.: Fiind o facultate tehnologică, întrebările își propun să arate că studentul și-a însușit o gîndire inginerescă. Se pune deosebit accent pe componentul rațional, logic, pe o gîndire cit mai organizată și ingenioasă, nu pe o acumulare mecanică. De aceea examenul nu mi s-a părut deloc greu.

— Cum se face notarea?

T. O.: Nota finală este o medie între media de absolvire a celor cinci ani de facultate și nota de la proiect. La noi nota de la examenul de diplomă nu depășește decît cu maxim 1,2 media de absolvire. Secția noastră a fost o secție bună, majoritatea au luat note mari.

— Vă mulțămesc, vă doresc o repartiție cit mai bună și mult succes ca tineri ingineri chimiști.

DORINA BAȘNIȚĂ

O VARIANTĂ A FEBRILITĂȚII—SESIUNEA

Ne-am gîndit că ar fi bine să cunoaștem și părerile unui absolvent în legătură cu sesiunea studentescă. Și ne-am deplasat la Lugoj, unde a fost repartizat anul trecut IOAN MORAR, absolvent al Facultății de Filologie din Timișoara. L-am găsit în plină activitate. Se pregătea pentru ora de limbă română a clasei a X-a A. Părea puțin trist. Poate și-a aduș aminte că în această perioadă studenții sînt în plină sesiune. Se gîndea la ei sau, la sine?

„Ce-au însemnat pentru tine, în general vorbind, sesiunile studentești?”

„Dincolo de definiția clasică «o în-cununare a...» sesiunea a însemnat pentru mine, care am un stil de muncă bazat pe eforturi mari, dar în salturi, o stare în care pot să spun că m-am simțit cu adevărat student. În anul I a constituit și primul element care deosebea liceul de facultate. Din fericire nu a rămas singurul. A urmat o practică la folclor «ca-n basme», sesiuni de comunicări, vacanțe studentești. Dar sesiunea a fost prima poartă pe care-am intrat în studenție, pentru că examenul de admitere a fost un fel de bacalaureat cu pretenții mai mari.”

„În ce măsură au participat sesiunile la pregătirea ta ca viitor profesor de limbă și literatură română?”

„Nu știu dacă au participat la pregătire, dar la verificarea pregătirii au participat din plin.”

Deja pot să par și eu bătrînicios și sfătuitor dacă spun «Ehe, pe vremea mea...». Da, pe vremea mea mai exista un obicei pe care eu l-am considerat foarte bun: acela de a promova pe bază de activitate de seminar. Așa că sesiunea era prelungită (nu în sensul de rîgaz medical) de-a lungul întregului an. Astfel la vreo cîteva examene, mai precis la trei, am dat răspunsul tot timpul anului. Un răspuns de un an.”

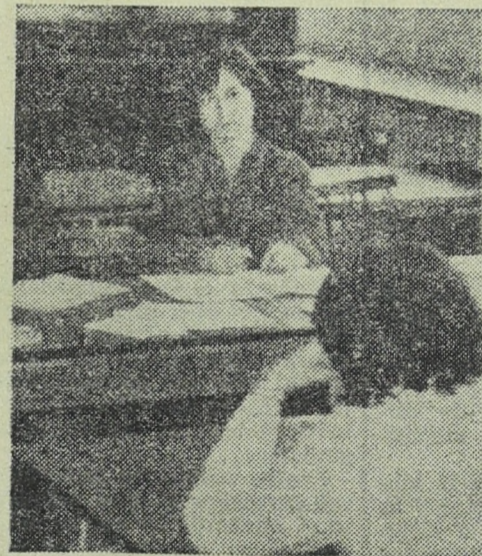
„Cum ar fi fost fără sesiuni?”

„Un fel de școală generală, în care se poate fuma în locurile special amenajate, cu un internat fără pedagogi. Sesiunea este, parafrazîndu-l pe Ioan Groșan «ca o parașută; cu cit se deschide mai tîrziu, cu atît te bușește mai tare».”

„Îți lipsesc sesiunile, sau...?”

„Și dacă mi-ar lipsi? Mă gîndesc că voi avea parte de un examen de definitiv, de examene de grad, așa că starea de student se termină, și e bine așa, odată cu pensia.”

Chiar dacă îmi lipsesc examenele, am acum ore lucrări de control, teze. Deosebirea este că acum mă aflu de cealaltă parte a baricadei. Și vreau să spun, nu în ultimul rînd, nu într-o paranteză, că sînt aproape mulțumit de locul meu de muncă (nemulțumirea, cită există, vine mai ales din cauza mea). Au existat eforturi notabile din partea colegilor de aici de a mă integra rapid. Poate că din cauza mîh-



nîrî (mîhnirea ala cu orașele mari), integrarea mea aici nu s-a petrecut conform așteptărilor.”

„Aveai metode anume de pregătire a examenelor?”

„Există o rețetă pe care nu știu dacă o pot recomanda și altora: noaptea, cafeaua, compresele și... ca-n armată, punct ochit, punct lovit. Adică, echivalentul capitol citit, capitol învățat.”

„...vreun hobby de sesiune?”

„Notele mari...”

CARMEN DECEAN

NICIODATĂ ÎN CRIZĂ DE TIMP

— Sesiunea — un capitol despre care părerile sînt împărțite, chiar contradictorii, în funcție de profilul facultății, anul de studiu etc. Ce ne poți spune, Ioan Burza, în calitate de absolvent al Facultății de chimie, despre sesiune?

— Acum, după cinci ani de facultate, după ce am susținut și examenul de diplomă, sesiunile mi se par foarte ușoare...

— Dar cînd erai direct implicat?

— Chiar și atunci. În sesiune mai mult ca în timpul cursurilor reușeam să citesc, să mă plimb. Nu-mi amintesc să fi intrat vreodată, înaintea examenelor, în criză de timp.

— Învățai numai în sesiune?

— A, nu. Chimia, și de altfel nu numai chimia, este o facultate grea care cere un studiu serios și sistematizat, formarea unei gîndiri logice, trebuie să acumulezi treptat cunoștințele și apoi domeniul acesta e atît de deschis înnoirilor, trebuie să fii „la zi”, ori lucrul acesta nu se poate realiza în cele cîteva zile pe care le ai pentru pregătire unui examen.

— În curînd vei primi repartiția, îți vei începe activitatea pentru care te-ai pregătit cinci ani. Ai emoții?

— Bineînțeles. Nu atît în ce privește partea strict profesională ci mai ales gîndindu-mă la oamenii cu care voi lucra și cărora trebuie să le cîștig încrederea. Acum sînt plin de entuziasm

și mi-aș dori foarte mult un colectiv receptiv la nou, înțelegător și interesat.

— Îți doresc mult succes!

DORINA BAȘNIȚĂ



O aventură care continuă

Cartea apărută la Editura Albatros*) își propune „ab initio” o fotografiere din mers a preocupărilor științei contemporane în domeniul utilizării unor surse de energie așa-zise „neconvenționale”. Fără pretenții academice, lucrarea lui G. Folescu se adresează sincer unei categorii largi de cititori mai mult sau mai puțin inițiați în problemele actuale și acute ale energeticii.

Situat într-un domeniu deosebit de stringent, în continuă prefacere, subiectul surselor „noi” de energie (unele într-adevăr inedite, dar cele mai multe redescoperite, în contextul crizei mondiale actuale, după trecerea euforiei energetice, a făcut și face obiectul a numeroase apariții editoriale. Lucrarea de față merită totuși a fi semnalată pentru relevarea unor aspecte esențiale, într-un stil alert, pe înțelesul tuturor, fără exces de teoretizare și cu un larg grad de cuprindere.

Zona de interes a cărții se mută permanent de la un Helios la o biomasă, de la sterilul urban la reacția termonucleară, de la trecut la prezent și viitor. Fluxul de energie continuă revine la modă și G. Folescu nu ezită să-și manifeste predilecția pentru soluțiile moderne, propunînd cititorilor în vreo 20 de pagini un ghid practic atractiv pentru realizarea unor instalații de captare a energiei solare, relativ simple și eficiente (la Timișoara, de pildă, soarele strălucește cam 2080 de ore pe an).

Cele 14 capitole se citesc pe nerăsuflăte și sînt tot atîtea surprize. Cîteva titluri: „Uriașul de la orizont”, „Soarele și omul”, „Secretele oceanelor”, „Conversa biologică”, „Exoticile conversii electrice”. Cartea invită la luciditate și optimism, iar autorul avertizează de la început despre imposibilitatea epuizării unei ipoteze și soluții la zi, dd naștere unor întrebări extrem de importante: este Soarele principala sursă de energie? Poate omul stoca radiațiile solare? Cit de departe sîntem de folosirea energiei termonucleare?

Deocamdată G. Folescu este ferm „la tehnologia prezentului nu se poate vorbi despre posibilitatea unor miracole energetice. (...) Poate într-o zi cineva va inventa o cale de conversie nouă, mai eficientă decît cele cunoscute în prezent, pe baza unor noi legi ale fizicii, care le vor înlocui sau extinde pe cele cunoscute azi. Poate Cosmosul are unele resurse energetice neabătute care, într-o zi, vor deveni cunoscute și accesibile omului.”

Presupuneri la care numai viitorul va putea răspunde. Deci aventura surselor de energie continuă.

VASILICA ANCUȚA

*) G. Folescu, „Aventura surselor de energie”, Editura Albatros, București 1981



Nu, nu este un examen la Medicină, acesta este serviciul la cantină!

PROFIL

Facultatea de medicină generală...

Pentru buna pregătire a studenților a existat permanent o preocupare din partea conducerii facultății, din partea colectivelor de catedră, din partea tuturor cadrelor didactice, pentru asigurarea cu manuale la toate disciplinele. Colectivele de catedră și de disciplină au organizat în mod ritmic programe suplimentare pentru pregătirea studenților și în special pentru studenții străini, fără a-i pierde din vedere pe studenții foarte buni, față de care a existat o permanentă preocupare privind crearea condițiilor pentru consolidarea pregătirii profesionale, pentru antrenarea lor în activitatea de cercetare științifică.

În afara orelor organizate de către decanat în scopul urmăririi și aprecierii studiului individual la toate disciplinele, prin lucrări scrise de control, al căror număr este fixat proporțional cu numărul de ore de predare la disciplina respectivă, s-au organizat și activizate orele de consultații, când cadrele didactice sînt la dispoziția studenților pentru diferite lămuriri, explicații, activitate de cercetare științifică etc. S-a organizat de asemenea recuperarea absențelor motivate pe tot parcursul anului încît acestea să nu fie aglomerate înaintea sesiunii. Procentul de promoții integral în sesiunea de examene este de 54% (pentru studenții români 67%, iar pentru studenții străini 34,8%). Deși aceste procentaje sînt mai mici decît în iunie 1981, considerăm că ele reflectă mai bine realitatea, deoarece s-au luat toate măsurile de creștere a exigenței la examene. În schimb, a crescut evident procentajul de note foarte bune la cei promovați, astfel procentul celor care au promovat cu 9 și 10 variază pe ani de studiu între 32 și 66%.

Majoritatea cursurilor au fost reeditate; sînt actualizate și completate permanent. Dotarea tehnică este corespunzătoare. Toate disciplinele sînt dotate cu mijloace tehnice audio-vizuale atît pentru cursuri cît și pentru activitățile practice.

În afară de acestea, la nivelul Institutului există un cabinet audio-vizual foarte bine dotat, unde studenții, fie organizat, fie individual, pot să audieze cursuri înregistrate, să consulte bibliografie, să vizioneze diapozitive etc.

Ca activități profesionale în afara programei analitice,

menționăm concursurile profesionale care au avut loc în faza locală și a căror fază națională s-a desfășurat la Tg. Mureș, unde studenții noștri s-au clasat pe primele locuri, obținînd cele mai multe premii pe țară față de toate celelalte centre universitare medicale. Dintre rezultatele obținute de studenții noștri amintim: premiul I obținut de **Iosif Vastag** (I MG) și premiul al II-lea obținut de **Lucica Tudor** (I MG) la anatomie; premiul al II-lea la fiziologie, **Ligia Opreș** (II, MG) sau premiile II și III la propedeutică stomatologică; **Ion Cofar**, respectiv **Silvia Stoian**, II Stomatologie.

De asemenea, activitatea de cercetare științifică, organizată în cadrul cercurilor științifice studențești, a fost foarte activă anul acesta. Ea a fost bogată și susținută pe tot parcursul anului, fiind valorificată în cadrul ședințelor periodice de cerc științific și în cadrul sesiunii anuale care a avut loc în aprilie 1982. La această sesiune s-au prezentat numeroase lucrări științifice, multe din ele fiind un preambul la lucrările de diplomă viitoare.

Prof. dr. GH. DANCAU,
decanul Facultății de
medicină generală

Și cea de electrotehnică

...Și aici sesiunea își arată „colții”: toată lumea e grăbită, neliniștită. Pe culoare studenții trec serioși și inabordabili. Riscăm și oprim unul. Ne privește lung — ce-om fi căuțind și noi acum, în tocul sesiunii, că sînt examene grele și emoții și griji și... și... Vrem să-i explicăm că ne interesează facultatea lor, viața ei zilnică și acum în sesiune, chiar... însă se grăbește. Examenelor Perseverența ne este răsplătită în cele din urmă. Prin bunăvoința unor cadre didactice, care, în ciuda nenumăratelor probleme din aceste zile fierbinti, și-au făcut puțin timp și pentru noi, aflăm ce ne interesează:

— Cum se desfășoară practica în cadrul facultății dumneavoastră?

— Practica studenților noștri, ne informează tovarășa prodecan conf. dr. ing **Doina Drăgulescu**, cuprinde două părți: practica productivă la sectorul SPMME (sectorul electric) și practică tehnică la întreprinderile de profil (Electromotor etc.), unde studenții au un anumit plan valoric de realizat. O caracteristică a Institutului electrotehnic e diversitatea formelor de efectuare a practicii: sectorul electric lucrează pe două direcții — aparate electrice propriu-zise și aparate electronice; catedra de elec-

trotehnică a predat la SPMME spre execuție 5 prototipuri omologate, iar la catedra de calcul se desfășoară o activitate de microproducție pe baza contractului cu Institutul de tehnică de calcul.

O importanță deosebită o au proiectele de diplomă realizate în acest an universitar: 70% au avut o execuție practică destinată autodotării, 10% au un pronunțat caracter științific.

În legătură cu activitatea de cercetare științifică discutăm cu tovarășul secretar științific conf. dr. ing. **Mircea Ciugudeanu**:

— La facultatea noastră 993 de studenți sînt antrenați în activitatea de cercetare pentru acest an, cea mai mare parte în activitatea de autodotare, incluzînd peste 80 de obiective. La cercetarea contractuală participă peste 150 de studenți care realizează o manoperă de aproape 200.000 lei. Un număr mare de studenți lucrează în secția de prototipuri și microproducție. La temele de cercetare ale cadrelor didactice sînt antrenați în activități legate de planurile interne sau ale unor întreprinderi industriale. Cele mai importante teme sînt acelea care s-au dezvoltat deosebit în urma indicațiilor conducerii superioare de partid. Cîteva dintre ele sînt: roboți industriali, acționări cu motoare electrice lineare, aparatură electronică medicală.

Informații în legătură cu activitatea profesională primim de la tovarășul prodecan conf. dr. ing. **Alexandru Vasilevici**:

— Consiliul profesoral are preocupări constante pentru stabilirea unei programe îmbunătățite la toate disciplinele. Se elimină lucrurile neesențiale, se analizează metodele prin care se realizează procesul de receptare și însușire a materiei predate studenților. La acestea se adaugă și preocuparea comitetului de partid și a organelor de bază ale conducerii facultății și cadrelor pentru ridicarea calității procesului de învățămînt la anii I ingineri și sub-ingineri — zi —, adoptarea unor măsuri în vederea creării unui climat corespunzător de muncă și viață în căminele studențești. Se tinde astfel spre dirijarea procesului de învățămînt și rezultatele, cum v-am spus, sînt foarte bune... În ceea ce privește activitatea culturală și educativă, există un program unitar din care pot enumera cîteva teme generale de lucru:

— probleme de politică internă și externă a partidului și statului. Cunoașterea legislației (conferințe);

— direcții și aspecte ale dezvoltării științei și economiei românești;

— acțiuni profesionale și științifice studențești (concursuri) ex.: Concursul „Traian Lalescu” — la faza națională din totalul de 9 premii, 4 au fost luate de studenții Facultății de electrotehnică;

— noutăți în știință și tehnică (dezbateri, conferințe). În luna mai a avut loc o sesiune de comunicări științifice la care au fost susținute 279 de lucrări de 500 de studenți;

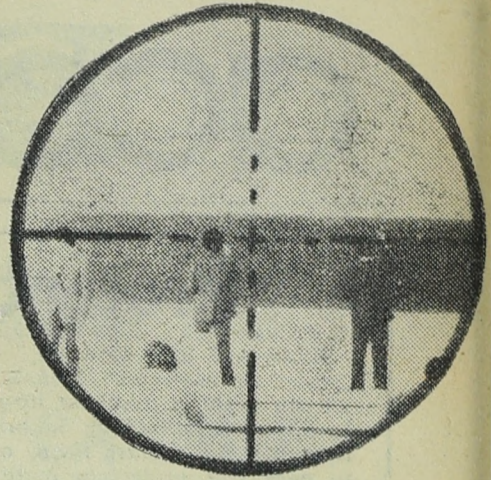
— audiții muzicale, discotecii; cineclubul facultății.

La Institutul nostru activează trei formații studențești de muzică usoară: „Tranzit”, „Solaris” și „2E”, interpreți de muzică folk și clasică; au loc expoziții de grafică și fotografie.

Despre sesiune... ce să vă spun? Promovabilitate 90%.

ANCA POTOCEAN

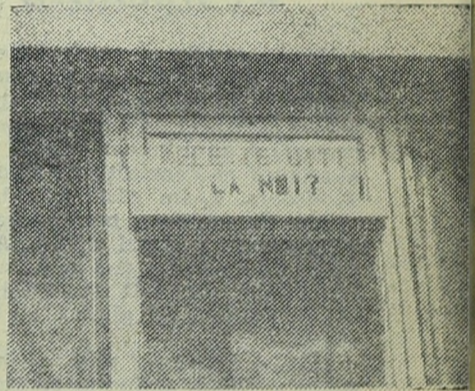
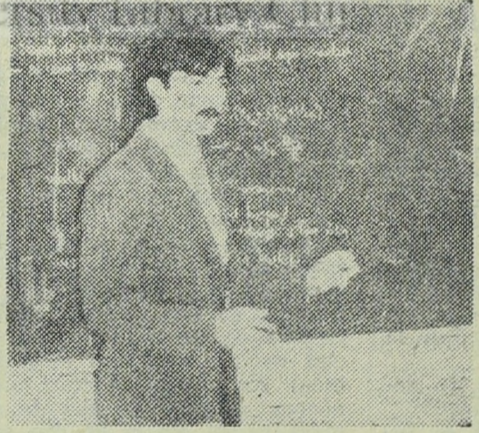
DE LA SESIUNE



Bătrîna doamnă, complexul și... sesiunea

Ce noroc pe mine să găsesc un apartament în imediata vecinătate a Complexului studențesc — cînd te apropii de penne tinerești din jur îți dă optimism, devine un adevărat balsam pentru micile neplăceri ale vîrstei. Știi cum scap de o păcătoasă de migrenă? Mă plimb... Dar asta e, că nu mă plimb așa, pe unde se nimeresc, îmi port pașii prin orașul ăsta colorat ca o stațiune de odihnă. Mi-am făcut un obicei ca, indiferent de oră, dacă am puțin timp liber să ies, să văd ce mai fac copiii — îmi sînt deja atît de dragi și de apropiați, încît mulțora le-am învățat programul. La ora 7 și jumătate fix, știu că în căminul de vis-à-vis Doru o cheamă pe Sanda „405! Sanda! Hai la masă, poate găsești și pentru mine un bon... și ia și umbrela, auzi?”. Sigur că ea aude, aud și vecinele ei, care cred că sînt îndatorate lui Doru (poate n-au ceas deșteptător, sau au uitat să-l întoarcă, cine știe, se întimplă cînd înveți pînă noaptea tîrziu... Sigur că da, eu fac și plimbări nocturne, de cîte ori n-am văzut ferestre luminate pînă dimi-

neață și mă gîndeam, oare nu e nimeni să le spună să nu mai învețe atîta, să nu-și neglijeze odihna, să se mai și recreeze? Oare părinții lor știu că își distrug sănătatea? De aceea tare mă bucur cînd, trecînd printre cămine aud cum se mai distrează, mai ascultă și ei o muzică și-mi crește inima de mulțumire cînd le descopăr generozitatea, că de la o cameră poate să asculte tot căminul, ba, dacă „sculele sînt ca lumea”, chiar tot complexul. Cine își închipuie că „prietenie” și „colegialitate” sînt doar așa, vorbe-n vînt, se înșeală amar. Ce-ar fi, dacă tot am timp, să îmi fac una din obișnuitele plimbări?... La ora asta e o plăcere să-i vezi — exuberanți, frumoși, ciripitori ca niște vrăbii. Iată-l pe tînărul acela blond, mereu surîzător și optimist — știu, merge la „Nufărul” să-și bea cafeaua și dacă se întîlnește cu colegul său, băiatul cu ochelari, mereu grăbit, mereu cu o carte sub braț, o să-l invite și pe el, acesta se va scuza, că n-are timp, că... „lasă, măi, scuzele astea, te-a dat cu tociarii, dispări”... Dar ce se



Hobby-uri printre examene

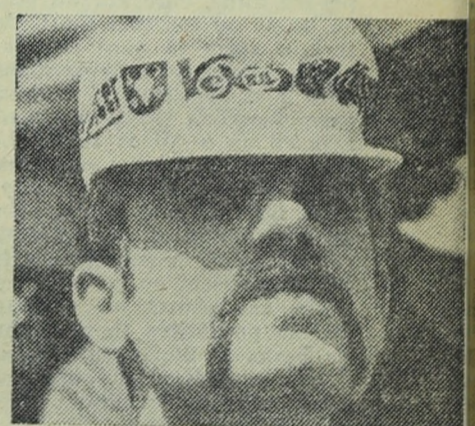
Sesiunea a fost întotdeauna un prilej de descoperire și afirmare a valorilor autentice. Dacă se dorește afirmarea unor (doar) presupuse valori, efortul este atît de mare încît studentul în cauză ieșe din sesiune cam galbenjit. Și trist, că trauma la care se tot gîndește...

Pentru învierea atmosferei din jurul cursurilor și spre neliniștea părinților, studenții își găsesc delectarea în nevinovate preocupări pe care obișnuim să le numim „hobby-uri de sesiune”.

„Acțiunile” lor sînt foarte diverse, ba mai mult, am aflat că în sesiune se fac lucruri la care nimeni nu s-ar da în condiții normale.

Nu orice „hobbist” simte plăcerea în a divulga obiectul pasiunilor sale. Le trece sub tăcere, cam așa: „io tocce de m-astup. Nu-mi țîșie mie de hobby-uri.”

Alții au preocupări pe care cu plăcere le împărtășesc și altora fiindcă trezesc mintea și înflăcărează spiritul. În această categorie jocul de șah este



la loc de cinste. Cu mintea trează și spiritul înflăcărat s-a prezentat la examen Marius Bărbuța din anul II pediatrie și alții ca el... Urmați-le exemplul!

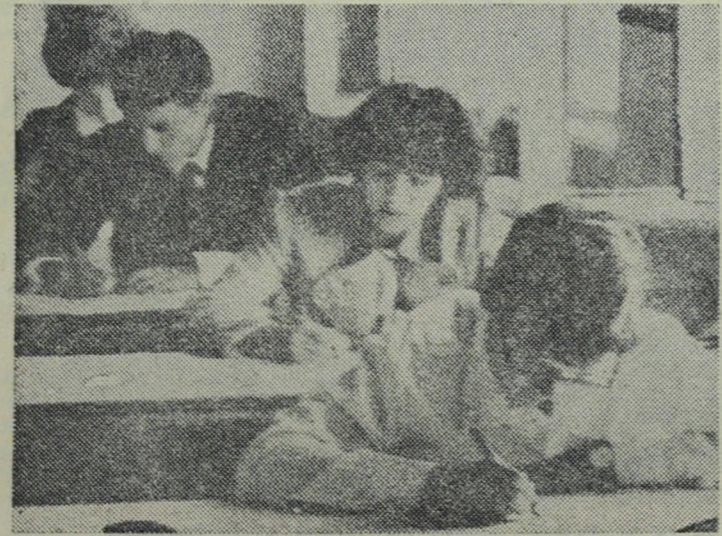
Nu știu cum s-a prezentat la examene **Camelia C.** din anul III MG care a mărturisit: „eu în sesiune mînc!”

Foarte misterios, **Dragoș Ștefan** din anul II Mecanica, nu a divulgat nimic mai mult decît că lucrează la o mare invenție. Care se pare că îl ajută mult...

Mai practici, **C-tin Camaroski** și **Călin Potor** din anul II Pediatrie, au construit un casetofon. Cel puțin așa se vorbește...

Cercetările continuă

A cercetat TANIA SIMIRAS

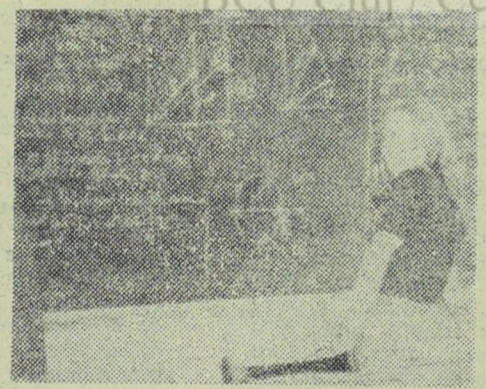
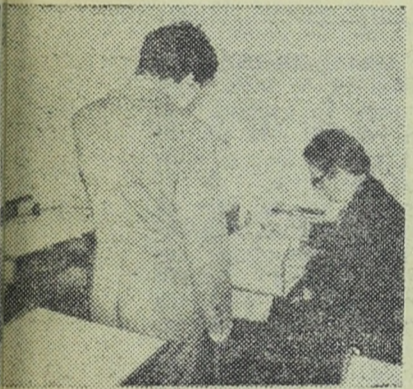


la vacanță nu e decît un P A S

...mă, nu văd eu bine? (iar mi-am
chelării acasă). Se poate? Blon-
eu surizător e cam grăbit, are
nu prea optimistă și sub braț,
sub braț, o carte?! A intrat în
și mi s-a părut că a aruncat
o privire bănuitoare, de parcă
fost urmărit. Poate din cauza
erilor, sau poate, cine știe, o fi
sau campionatul îi dă bătăi de
nu nu or fi avut mîncare bună
tină azi — asta totuși n-ar fi
otiv, parcă ce, pînă azi... Mai
emerg să-mi bucur privirile cu
de zîmbete de pe băncile din
căminelor... Iar m-am înșelat;
se fi stricat ceasul? De obicei
asta băncile erau pline cu bă-
fete care nu se văzuseră de mul-
tă vreme, lipsiseră din oraș probabil
de unde știu eu? Păi își poate
ama oricine după cum se sărută
ngară, ce mult mă bucuram că
ar împreună după cine știe ce
că... Azi, doar două fete care
ce n-au fost plecate pe nicăieri,
tegrabă acum se despart, că prea
rîste și abătute și se pare că fac
tîmb de suveniruri, le aud dis-
tînt „la-le tu p-astea de mină, că
eu p-astea litografiate"... da,
pleacă. Nu sînt nici băieții aia
tînci foc, sportivi, care știau cum
să se țină sana în corpore sano" și
... Dar ce au asta jucau ore întregi fotbal, cu

atita pasiune că ieșeau fetele ciorchi-
ne la geamuri să-i admire și să-i incu-
rajeze, pîi da, sigur, jucau printre că-
mine, în mijlocul colegilor. Dacă nu
mai sînt ei n-o s-o mai văd nici pe
cea mai constantă supporteră a lor, fata
de la III care-i încuraja frenetic —
era și îndreptățită, cred că era soră sau
altă rudă cu vreunul dintre ei, că po-
menea mereu ceva de maică-sa, sau
așa ceva, nu mai știu exact, la vîrsta
mea memoria... Oare de ce e azi așa
pustiu? ceva nu e în regulă — să se
fi petrecut vreun eveniment trist de
care să nu știu? Doar citesc zilnic
ziarele, urmăresc programul radio-
TV... Te pomeniști că sîntem în 13!
Nu sîntem, cum o să fim, azi e în
20 toată ziua, am cumpărat bere, și
la complex bere se aduce numai în
douăzeci ale lunii, e clar... Ce s-a
întîmplat atunci, încep să mă îngrijo-
rez. Care e cauza acestei schimbări,
trebuie să existe una, nu se poate,
misterul ăsta mă neliniștește... oare
ce s-a întîmplat. Pe cine să întreb?
Aha, pe tînărul acela șaten îl cunosc,
știu, la ora, asta o strigă pe Nuți de
la 207, t-am văzut des împreună. Si-
gur, ce v-am zis... „207! Nuți!“ „Da,
ce strigi așa?“ „Hai jos!“ „Ești ne-
bun, în se-si-u-ne?! Poimîine am exa-
men!“ Cum a zis? ... Asta era, cum
de nu m-am gîndit. SESIUNEA...

DORINA BAȘNIȚĂ



FLASH

AVIZ (gazeta de perete — Elec-
tronică) „Următorii studenți sînt ru-
de a prezenta urgent altă poză
u diploma de inginer format mai
...“

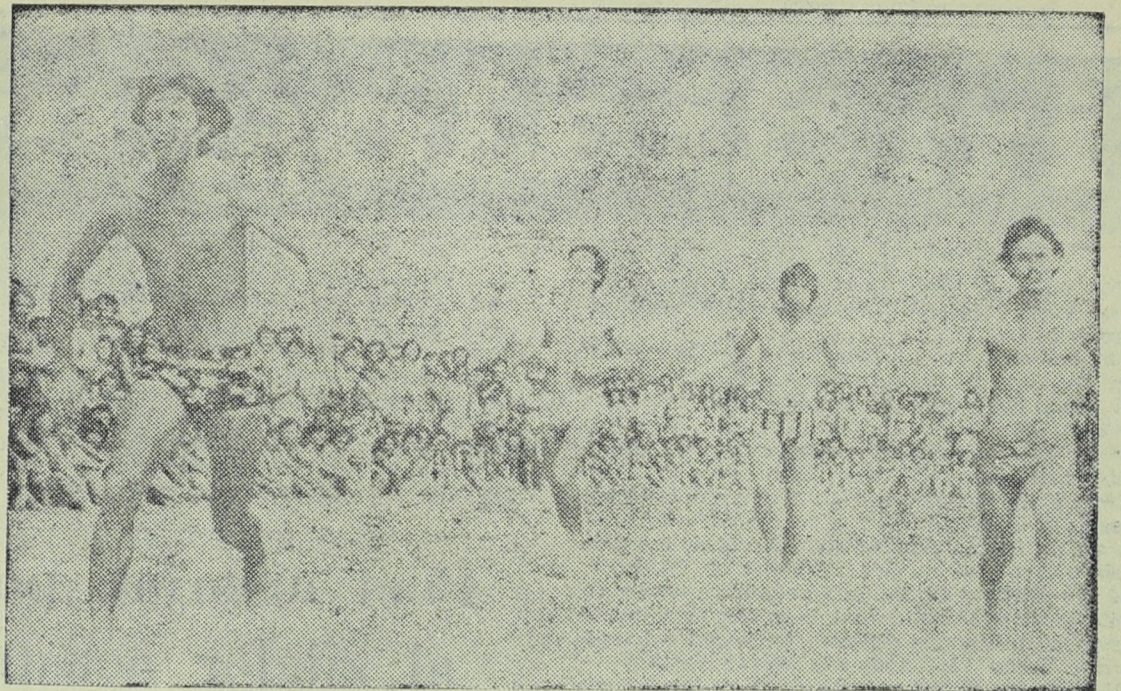
În diminețile senine băieții de la
aul 17 (cam. 302, 305) pot fi vă-
minuind cu dexteritate feminină
oglinzi de dimensiuni apreciabi-
le-au smuls de deasupra chiuvele-
cu care captează razele solare
fîndu-le insistent în ochii fetelor
cămînului 13. Vor oare să sugereze
stabilitate vechea formulă din bas-
copilariei (pe care le citesc pro-
și acum): „la soare te poți ui-
...“

Grupa 28 MF (mecanică fină, an
fost singura din istoria facultă-
re a promovat integral la examene
le Termotehnică la tovarășul pro-
dr. ing. Theil Helmuth, proiecto-
r.P.T.

În cămine apar acum o multime
fișe, bilete, bilețele:
căm. 13, camera 140 — studentele
invitate să ia hotărîri radicale:
tăat sau sănătate. Alegeți!“

cămînului mediciniștilor, cam 417
mplu și cuprinzător: „Nu mai pri-
vizite. Fiecare în camera lui.“
și oarecum blind, dacă ținem cont
eribilul avertisment de pe ușa
22, cămin 7: „EXPO CANIS“!

● La căminul 2, parter, pe ușa sălii
de lectură e lipit următorul afiș (care
dovedește realismul administrației):
„Fumatul în sală este «interzis»“.



Avampremieră, Mamaia '82

— FLORIN ILIOIU, în această vacanță vei
fi comandant al taberei studențești de la
Mamaia. Ce înseamnă pentru formarea ta ca
activist conducerea unei tabere studențești?

— La Geoagiu, în iarnă, unde au participat
studenți din toată țara, a însemnat păstrarea,
întărirea prestigiului centrului nostru universi-
tar: la Mamaia, unde vor fi prezenți numai
studenți timișoreni, vom încerca să oferim col-
egilor mei o vacanță plăcută reconfortantă. Va
însemna pentru mine încă un pas în însușirea
celei mai grele și plăcute meserii, munca cu
omul, va însemna experiență și, sper, multe,
multe bucurii.

— Ce condiții vor fi asigurate studenților?
— Din cîte cunosc, se prefigurează condiții
dîntre cele mai bune, cazare la hotel, confort
II, masa se va servi la restaurantul hotelului și
sperăm că cei din conducerea stațiunii vor răs-
punde cu sollicitudine, în măsura posibilităților,
pretențiilor noastre.

Mai rămîne ca și condițiile atmosferice să
ne fie favorabile, asta însemnînd zile senine
și mult soare.

— În ce te privește, cum ai de gînd să asi-
guri studenților o vacanță cît mai plăcută?

— Voi face tot ce-mi stă în putere pentru
ca aceste zece zile de tabără să devină pentru
fiecare din participanți zece zile de odihnă, de
bucurie, zile de neuitat. Pentru aceasta încerc
organizarea unor activități plăcute, variate.

— Ne poți dezvălui cîteva dintre ele?

— Pe lîngă excursia în R. P. Bulgară și tu-
rul litoralului, trecute deja în program, îmi
propun și alte acțiuni, cum ar fi: seara bănă-
țeană la Mamaia, vizitarea podgoriei Murfatlar
cu degustări de vinuri, două seri de poezie și
muzică tînără — invitat, un foarte talentat fol-
kist, Cezar Vasilescu. Nu vor lipsi discoteca, în-
trecerile sportive, concursul „Miss Mamaia '82“.

— În calitate de președinte al Comitetului
studențesc de complex te-ai străduit și ai reușit
să oferi locatarilor orașului studențesc condi-
ții cît mai bune de studiu, de petrecere a tim-
pului liber. În complex s-a instaurat o atmoșfe-
ră tînerească, plăcută, pentru care studenții ti-
mișoreni sînt invidiați. Chiar dacă la Mamaia
ești comandant al taberei, după un an de mun-
că ești și tu în vacanță. Ce-ți doresti?

Dar căminele?

Nu peste mult timp, atmosfera din orașelul
nostru studențesc va fi alta. Vom pleca acasă,
ne vom pierde pașii pe potecile munților sau
ne vom răsfața trupurile în razele soarelui pe
tîrmul Mării Negre. Pînă la începerea noului
an de studii ne va despărți o vacanță. Ne vom
întoarce la toamnă dornici să fim primiți cu
ospitalitate, dornici să ne instalăm în cămine
cît mai primitoare, în camere plăcute și curate,
căci ne așteaptă un nou an de muncă, rodnicia
lui fiind legată și de condițiile în care locuim.

— Cum sînt pregătite căminele pentru înce-
perea noului an universitar? Informații primim
de la ION BABEANU, anul IV construcții, pre-
ședintele căminului 22 C:

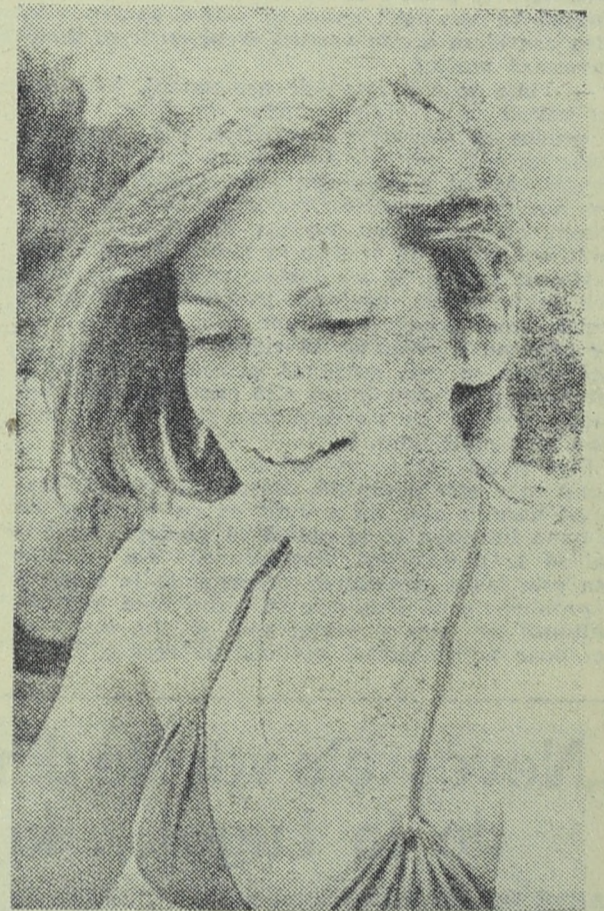
— Pregătirea pentru noul an începe încă
de acum. Am primit deja cererile de cazare
de la fiecare an de studii. Comitetul de cămin
analizează cererile (se ține cont de sancțiuni!),
apoi se întocmește lista de cazare. Începînd cu
anul acesta, se caută ca studenții să locuiască
în acei camere pe toată perioada de studii;
în felul acesta sperăm să avem mai puține
probleme cu întreținerea camerelor.

— Ce se face în timpul vacanței?

— În vacanță se zugrăvesc holurile și cori-
doarele, se fac reparațiile solicitate în fiecare
cameră.

— De obicei toamna sînt probleme la caza-
re — aglomerație, agitație. Ce faceți pentru a
le evita?

— Am alcătuit deja o comisie de cazare for-



— În primul rînd vreau ca prietena mea,
Carmen, să fie cu mine, vreau ca în tabără să
domine voia bună și exuberanța și aș fi fericit
dacă în investigațiile tale reportericești, după
vacanță, ai afla că la Mamaia a fost minunat,
că acolo s-au împlinit gîndurile și speranțele
depănate aici.

— Așa să fie!

DORINA BAȘNIȚĂ

în dialog cu:

— Ați publicat până acum patru volume de poezii în limba română. Ce importanță acordați traducerilor?

— Nu mă simt de loc handicapat de faptul că scriu în România în limba germană. Firește că nu mă voi putea desprinde niciodată întru totul de spațiul lingvistic și cultural german, dar prin tot ceea ce scriu sint legat de realitatea patriei mele, de problemele României. Consider că scriu din întâmplare în limba germană, tot atât de bine aș putea scrie și în altă limbă, din cele care se vorbesc la noi în Banat, dar tot poet al zilelor noastre aș rămâne. Am fost și sînt interesat ca lucrările mele să fie traduse în limba română, pentru a fi accesibile publicului celui mai larg din țara noastră. Vreau să influențez cititorul în modul cel mai nemijlocit. Vreau să-l determin să-mi simtă înțelegerea implicare, să mă creadă și să se implice și el total.

— „În mine se află multă muniție / sunt plin de grenade / nu-s întru totul adevărate / gândurile mele sunt grenade / pentru că-s pline de neastîmpăr / și pentru că mereu și mereu / se schimbă în cuvinte”. Spuneți într-o poezie. Aș putea considera aceste versuri drept credo-ul dumneavoastră poetic?

— Viața mea a fost de așa natură, încît am fost nevoit să-mi croiesc singur un drum. Fiind un produs al veacurilor postbelice, viața mea n-a urmat un curs normal. Acest lucru a fost un dezavantaj, dar și o împlinire; am vindut zarzavaturi, am fost și muncitor pe un șantier de construcții, apoi muncitor textilist. Poezii n-am scris. La 16 ani voiam să transform lumea. Mă gîndeam la viitorul patriei, și am luptat, m-am atașat mișcării muncitorești, conform tradiției existente în familia mea. Continui să lupt. Sînt un revoluționar care nu a renunțat să ridice pumnul, chiar dacă acum se mai confundă pumnul cu degetul ridicat — cum spun într-o altă poezie. Fiindcă revoluția noastră nu s-a desăvîrșit și nu se va termina încă mult timp.

Sînt mulți care nu mă înțeleg, susținînd că poezia mea este pesimistă, alarmantă. Nu știu dacă aș numi-o așa. Eu o simt ca pe o poezie ce ce pune întrebări și te obligă să gîndești, nu numai să te deconectezi. Patriotismul din creația mea este însăși conectarea permanentă la viață și la problemele ei. Una este să suferi cînd ești nemulțumit de ceva și s-o și spui și alta este să faci doar pe cîntărețul optimist al vremii, închi-

zind în același timp ochii. Să fiu mai explicit. Nu acela este scriitor patriot și politic adevărat, care cîntă numai frumosul, ci și acela, care deplînge nerealizările, pe care-l dor neîmplinirile. Se poartă multe discuții contradictorii în această privință, dar ele nu favorizează poezia. Marea masă a oamenilor — știu din experiență — sînt nedumeriți, cînd citesc o poezie cu iz critic, o poezie realmente angajată, crezînd că poetul a ajuns în contradicție cu societatea sau mai știu eu cu cine.

Poet angajat, poet al zilelor noastre

de vorbă cu
scriitorul
NIKOLAUS
BERWANGER



Greșit. Nemulțumirea și suferința pentru greșelile care mai există, chiar și la noi, relevarea cinstită a acestora, denotă patriotismul adevărat. Și ar mai trebui spus ceva. Sînt scriitori direct implicați în viața politică, care-și pot permite (după mine) să fie critici, să ia atitudine față de anumite situații din societatea noastră. Dar totodată sînt și scriitori, care preferă loja, dar își permit (în fond) și ei acest drept să facă poezie critică. Ei însă nu vor fi niciodată crezuți pe deplin. După mine, nu ar trebui să scrie în tonalitatea respectivă.

pînă nu sînt și ei implicați pe deplin din punct de vedere social, politic, civic...

— Într-o recenzie la ultimul volum al dumneavoastră apărut în limba română, criticul Cornel Ungureanu scria: „Cu multă dezinvoltură și cu un curaj pe care nu îl au mulți scriitori de azi, Nikolaus Berwanger vorbește despre condiția sa de creator; despre condiția sa de om al evenimentului; despre condiția sa de om politic, căci orgoliu său de a fi om politic dă sens și asprime virilă rostirii.” Eu aș mai adăuga condiția de jurnalist, care nu poate fi detașată de numele Berwanger...

— Mi-am pierdut enorm de mult timp cu gazetăria... Pierdut e un fel de a spune, pentru că jurnalistica, alături de literatură, artă și istorie, face parte din pasiunile vieții mele...

— Sînteți implicat în nenumărate activități culturale, sociale și politice. De aceea, v-aș întreba cînd găsiți timp să scrieți?

— Poeziile mele, aceste „confesiuni cotidiene”, sînt pentru mine o supapă. Scriu în condiții pe care greu le-ar înțelege un cetățean de rînd. Să mă explic: Cînd am o idee, scriu oriunde aș fi în acel moment. În ședințe, în tramvai, în mașină, pe teren, într-o adunare de partid, într-o discuție cu tractoriștii sau în orice alt loc sau moment, ce poate genera o stare deosebită. Oriunde se pot naște idei, dacă te aflîi între oameni, și din aceste idei se nasc ulterior poeziile mele... Cunosc bine viața cu toate trepidările ei. Poezia este, în fond, acea sinteză, de care avem cu toții nevoie și care ne obligă să mai și meditam.

— Ați fost ales secretar al Uniunii Scriitorilor. Cum apreciați această funcție?

— Această funcție nu este în primul rînd o realizare a mea, personală. Este expresia unei considerații, o cinstire și apreciere a întregii literaturi ce se scrie în Asociația scriitorilor din Timișoara. Sîntem doi care facem parte din biroul Uniunii, Anghel Dumbrăveanu și cu mine, în timp ce alte tinuturi nu sînt reprezentate de loc. Mă consider un reprezentant al tuturor scriitorilor care conviețuiesc aici, care scriu, care se influențează reciproc. Cu toată acuta criză de timp, pe care o resimțim cu toții, voi face totul pentru înflorirea literaturii din zona de Vest a țării noastre.

— Vă mulțumesc!

HELMUTH FRAUENDORFER

„Nevestele vesele din Windsor” de la Lugoj... la Londra

CARTE DE VIZITĂ: Teatrul popular din Lugoj. Activitate de peste 15 ani. Două premii în tîlă la festivalul național „Cîntarea României”. Distins cu ordinul Meritul cultural Clasa I. 1970 — reprezentații în Cehoslovacia. 1974 — Iugoslavia. Anul acesta — Anglia, Festivalul Internațional al Teatrului de Amatori, cu piesa *Nevestele vesele din Windsor*, de Shakespeare.

„De ce tocmai „Nevestele vesele din Windsor”, tovarășe regizor Dan Radu Ionescu?”

„Am vrut să atacăm un Shakespeare și am ales o comedie pentru că trupa de actori amatori din Lugoj e mai puțin profilată pe acest gen de teatru. Shakespeare nu e un comediodgraf înainte de toate, dar puținele comedii pe care le-a scris au avut, au și vor avea întotdeauna succes. *Nevestele vesele din Windsor* este una dintre comedii sale cele mai reușite. Și mi-a fost mai ușor pentru că de cînd am pus în scenă o altă comedie de mare succes *Slugă la doi stăpîni* de Goldoni.”

„Ne-am obișnuit cu maniera clasică a punerii în scenă a pieselor lui Shakespeare. Dumneavoastră adăugați clasicului regizoral modern. Ați plecat cu o viziune nouă asupra teatrului shakespearean. Care ar fi caracteristicile acestei viziuni în spectacolul colectivului din Lugoj?”

„Piesa e pusă într-un concept de artă teatrală contemporană. Fiecare moment din spectacol e tratat cu semnul de regie pe care l-am găsit noi cel mai amuzant. Trebuie să ne gîndim în primul rînd la publicul de astăzi, la pretențiile lui și la umorul ce-l poate exalta.”

„Care a fost reacția actorilor-amatori la această non-conformistă ma-

neră de a juca Shakespeare?”

„S-a adaptat ușor. N-am întîmpinat nici o greutate. Colectivul teatrului din Lugoj e antrenat să atace diferite formule de spectacol, concepții regizorale și viziuni. Pentru colectiv n-a fost un șoc.”

„...dar publicul?”

„Nu există un numitor comun al publicului. Fiecare spectacol are un public al său.”

„Am aflat că piesa u-mează să fie prezentată peste hotare.”

„Într-adevăr. Vom juca *Nevestele vesele din Windsor* în cadrul Festivalului Internațional patronat de Teatrul de Amatori din Londra, „The Qwestor” care se desfășoară în cartierul Ealing-Matoclane, 5 West. Anul acesta, pe lângă teatrul de amatori din Lugoj vor mai participa un teatru suedez, renumitul studio K din Budapesta și englezii.”

„Care credeți că va fi reacția publicului londonez? Aveți emoții?”

„Rămîne de văzut... Emoții n-am. Sper într-un public inteligent.”

Am urmărit spectacolul. „Foarte laedit” — spun englezii. Noi adăugăm — foarte distins și de actualitate. Da, un Shakespeare actual, un Shakespeare al zilelor noastre. Am ris cu toții și cu poftă, așa cum am fi făcut-o viziionînd un Caragiale. A fost un exercițiu spiritual. Am învățat (oare toți?) să ne desprindem de maniera conservatoare de a judeca un spectacol de teatru funcție de gradul său de pătrundere în rigorile atmosferei de epocă și a textului.

Un bun regizor de teatru își educă ochiul să desprindă prin intermediul scenei tablouri din realitate, imagini actuale, care combinate cu viziunea clasică să producă un efect de maximă valoare. Așa a și făcut regizorul Dan Radu Ionescu, „atacînd” un Shakespeare într-o

manieră puțin obișnuită. Culoarea de epocă, verva satirică, umorul amar și sensibil al lui Shakespeare primesc accepțiuni noi în spectacolul de la Lugoj.

Anne Page (Iarmila Sincovici) apare în blue-jeans(!?). Doamna Page (Eugenia Peglau) și Doamna Ford (Elena Meden) păstrează rochiile de epocă, susținute de scheletul încărcat al corsetului, la care totuși nu se pot adapta, mai ales atunci cînd muzica „disco” se face auzită de undeva de sus și sînt nevoite să-i țină „isonul” sau ritmul.

Preotul Evans (Ovidiu Lăzărescu) pare nefericit de imposibilitatea (dată de pantalonii scurți și strîmți) de a-și demonstra (lui și nouă) apatitudinile de dansator. În special atunci cînd magnetofonul o la razna pe tîrîmuri fulcriche.

Non-conformismul avansează de la costume, fond muzical, atmosferă la... sex. Doamna Quickly (Ioan Schäfer „în travesti”) nu pare O lady ci mai degrabă UN lady, chiar dacă clorapii cu dungă „ispititori” (se găsesc greu) i se potrivește de minune, sau „de poveste”.

Slender, tipul îndrăgostitului timid, ne aduce aminte de actorii „comediei dell'arte”, renumiți prin siluete „elastice” și elemente de acrobație pe care le executau cu precizie și paslune. Parola („Iac așa și iar așa!”) o ține minte foarte greu. În schimb nu vai uita să se lamenteze mai ales atunci cînd nu e cazul. Rolul e interpretat excelent de actorul Horia Ionescu de la Teatrul Național din Timișoara.

Shallow (Eugen Gangan), judecătorul de pace, ne întîmpină și ne părăsește de fiecare dată cu un ris molipsitor pe care nu l-am putut refuza (Nici n-am fi vrut.)

Dimensiunile „siluetei” lui sir John Falstaff (Dumitru Popescu) bat toate recordurile! (Din fericire realitatea e cu totul alta). „Nu există nici o unitate de stil în spectacolul nostru”, ne spune regizorul.

Totul e în mișcare. Nu există timp, morți. Acțiunea evoluează gradat, dar cu o repeziune uimătoare. Elementele de „musical” își

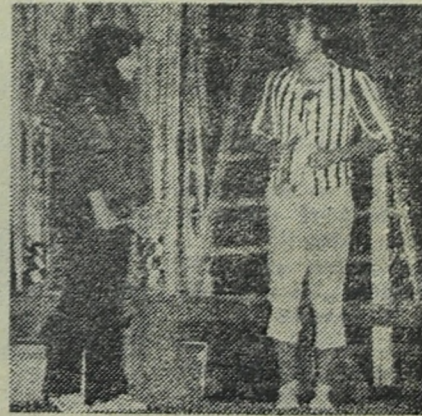
spun cuvîntul. Actorii dansează, fac acrobații, se ducelează, se luptă, dau și primesc lovituri, se ascund, se caută... Tot ei participă la schimbarea decorului care se face în ritm de muzică și pe nesimțite.

„Pusă într-un stil aparte, care să atragă orice fel de public, adaptarea scenică a piesei *Nevestele vesele din Windsor* îmbină clasicul englezesc al secolului al XVII-lea cu o atmosferă caracteristică comedilor secolului nostru. Un Shakespeare jucat clasic în Anglia e ceva obișnuit. Dumneavoastră ați depășit acest stadiu într-o manieră incîntătoare, ne-a spus directorul Teatrului de Amatori din Londra, după ce a vizionat spectacolul în România.”

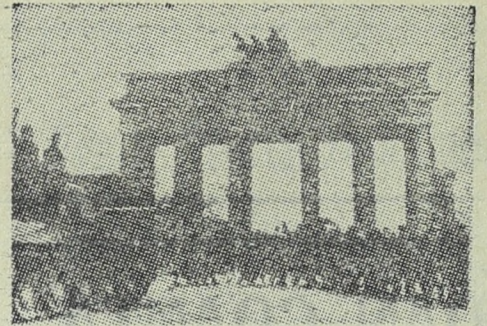
Pregătim piesa din luna martie, anul acesta. Știînd că vom juca la Londra a trebuit să ne pregătim de două ori. Nu pentru că publicul român ar fi mai puțin pretențios, ci pentru că Anglia e țara lui Shakespeare. E ca și cum ai căuta o comoară pe care n-ai pierdut-o tu, și de care va trebui să beneficieze tot posesorul ei... Plecăm plini de entuziasm și încredere. Sper să ne întorcem la fel.” (Eugen Gangan)

Nu ne rămîne decît să le urăm succes. Vrem să credem că vor promova și acest examen cu brio.

CARMEN DECEAN



SENTIMENTUL ISTORIEI



În urmă cu câțiva ani, instalați comod în fotolii, siguri de liniștea domiciliului nostru, am urmărit pe micile ecrane filmul „Ziua cea mai lungă”. Aproape două ore de neconținute canoane, de zboruri în picaj, de fortificații din beton făcute tândări, de încleștări umane fără precedent. Soldați, caporali, căpitani și generali, depotrivă americani, englezi, canadieni și germani erau învâlmășiți într-o luptă ce părea să nu mai aibă sfârșit. Prin fața ochilor noștri uluiți treceau cu viteză secundelor toate expresiile posibile ale fizionomiei omenești: fericirea, disperarea, perplexitatea, sau gravitatea calmă ce premerge morții.

Un soldat se ridică din spatele unei mobile pentru a spune ceva camaradului său; în secunda următoare se răsucesc pe o parte căzând fulgerător la pământ, un colonel își agită brațele spre un cuib de mitraliere inamic dar nu ajunge să dea comenzile căci o schijă îl lovește în plină față, un general înalt, trecut de mult de prima tinerețe cu un pistol în mână își îmbărbătează oamenii sub o cumplită ploaie de gloanțe, un întreg cîmp de mine explodează aruncînd în slăvi trupurile nefericitorilor ce se aflau acolo. Dar prin pulberea ridicată, prin delirul de foc și plumb lupta merge înainte. Și bineînțeles Moartea o urmează asemenea unui cline credincios. Pe plajele „Omaha”, „Utah”, „Gold”, „Sword” și „Juno” se desfășura în toată grandoarea ei debarcarea aliată, se deschidea în sfârșit, cel de al doilea front. Filmul a durat două ore, cu rămînerea în viață a actorilor și a întregii mase de figuranți, dar infernul de pe țărmurile Normandiei (5-6 iunie 1944) a ținut aproape două zile eu pierderea cîtorva zeci de mii de vieți. Generalii germani meticuloși și exacti nu s-au așteptat ca operația „Overlord” să se desfășoare într-o zonă pe care ei o socoteau inexpugnabilă. Primiseră vești, informații, mesaje secrete, care indicau Normandia drept un posibil teatru de operațiuni militare aliate dar nu acordaseră atenție acestor preavize. Ar fi curată nebunie, își spuneau, să fie aruncați oameni pe plajele pustii și neprotejate, din preajma orașelor Caen, Baux, Cherbourg. Ar fi imediat măcelăriți de rețeaua de tunuri și mitraliere ce pîn-dește din spatele fortificațiilor de beton. Întreaga lor atenție, urmînd raționamentul logic și excluzînd surpriza, se concentra în zona Pas-de-Calais unde nu s-a întîmplat aproape nimic.

Debarcarea, această uriașă și fără precedent demonstrație de forțe cu care aliații occidentali venind din Anglia au deschis cel de al doilea front, a avut asupra comandamentului hitlerist efectele unei lovituri de trăsnet. De la primele posturi de observație germane plasate pe țărmul mării au pornit imediat telefoane spre unitățile mai mari anunțînd tragicul eveniment. Domnea pretutindeni haosul, neînțelegerea, nervozitatea. Un timp etatele majore au refuzat să creadă că era vorba de altceva decît de o obișnuită manevră de diversivune, dar nu după multă vreme s-au convins că pe țărmurile Normandiei se petrecea ceva deosebit, hotărîtor pentru soarta războiului. Sub protecția tirului lung și nimicitor al tunurilor de pe navele de război aliate, mii de oameni echipați cu cel mai modern armament puneau piciorul pe pămîntul Franței încercînd să-și croiască drum

spre interiorul ei. În pofida opoziției germane și a numeroaselor victime, ritmul debarcării era extrem de intens. În ansamblu lucrurile mergeau bine, oamenii nu-și pierdeau firea, dînd dovadă de curaj și spirit de sacrificiu. Generalul Ike Eisenhower, comandantul suprem al forțelor militare aliate, începea să primească la Portsmouth rapoarte favorabile. În jurul orei 9,30 (6 iunie 1944) el autoriză pe colonelul Dupuy să transmită lumii următorul mesaj: „Sub comanda generalului Eisenhower, forțele navale, susținute de puternice forțe aeriene au început astăzi de dimineață debarcarea armatelor aliate pe coasta de nord a Franței”. Pe toate meridianele globului știrea a fost receptată cu o imensă emoție. După trecerea primelor secunde de la auzirea senzaționalei vești bucuria exploda sub forma plînsului, a îmbrățișărilor

spontane, a intonărilor de imn național sau a declanșării unor discursuri de moment ce țineau din străfundurile chinuite a mii și mii de oameni. Și bineînțeles, toate glindurile erau îndreptate spre acei băieți tineri, aflați încă la început de viață, prinși acum, în aceste momente hotărîtoare pentru lume într-o sinistră horă a morții. La Berchtesgaden, Führerul, fără a bănui nimic din cele ce se întîmplat în Vest în zorii zilei de 5 iunie 1944, dormea un somn greu alimentat de tranchilizante. Prin cugetul său scufundat într-o chinuitoare odihnă treceau probabil imaginile prizonierilor duși la execuție, a copiii atrași cu jucării în camerele de gazare sau a retragerii fără putință de oprire a trupelor Reichului de pe toate fronturile. Generalul-colonel Alfred Jodl, șeful direcției operații a O.K.W.-ului refuza să-l trezească pentru orice fleac. Considera veștile primite din Franța exagerate și era ferm convins că în realitate nu era vorba de altceva decît de una dintre obișnuitele diversivuni aliate. Cînd i s-au cerut diviziile blindate „Panzer Lehr” și „12 SS” din rezerva O.K.W.-ului pentru a respinge trupele de invazie încă neconsolidate în Normandia a răspuns că O.B. West dispune de suficiente forțe pentru a ieși singur din încurcătura. Feldmaresalul von Rundstedt și Rommel (cel mai important ofițer ai O.B. Westului) erau siguri că cel de al doilea front fusese deschis și nu-și puteau ascunde mîhnirea că înaltul Comandament german dădea dovadă de atîta obtuzitate. Dar nu aveau ce să facă, peste dispozițiile marilor demnitari nazisti nu se putea trece.

SFÎRȘITUL UNUI COȘMAR

În Horch-ul său, stînd pe bancheta din față, Rommel privea îngîndurat colinele Normandiei. Mașina gonia spre Nord spre cel mai acut teatru de operații al momentului. Era împedat pentru oricine judeca situația cu luciditate că germanii pierduseră partida, balanța fiind definitiv înclinată de partea aliaților. Trupele Reichului se retrăseră din Africa, pierduseră aproape în întregime Italia, erau imparabil izgonite din U.R.S.S. iar acum urmau să

fie izbite și din Franța. Cleștele se strîngea, se strîngea mereu, sfîrșitul nu mai putea fi atît de departe. „Stij Lang, îi spuse la un moment-dat Rommel șoferului său, dacă aș fi eu comandantul Forțelor Aliate în momentul acesta, cred că aș pune capăt războiului în două săptămîni”.

Pe frontul de răsărit, situația Germaniei era la fel de disperată. Trecură anii cînd Wehrmachtul înainta victorios enșerînd localitate după localitate. Nesfîrșitele întinderi ale Ucrainei, Bielorussiei, Kubanului mistuieră nenumerate divizii hitleriste iar acum în 1944 armatele sovietice desfășurau largi ofensive imposibile de oprit. După eliberarea Leningradului (30 de luni de asediu) trupele frontului 1 și 2 ucrainean forțînd Bugul, Nistrul și Prutul în cadrul așa-zisei „ofensive prin noroi” au pătruns în

România. În cea de a doua jumătate a acestui an au fost eliberate Crimeea, Bielorussia, Ucraina Apuseană, Estonia, Letonia, ajungîndu-se la hotarele Ungariei și Cehoslovaciei. Alături de armatele sovietice luptau acum și unitățile române care începînd cu data de 23 August 1944 întorseseră armele contra Germaniei.

Ieșirea României din război a zguduit din temelii frontul nazist din Balcani. Prăbușirea grupului de armate „Sud”, a fost astfel mult accelerată. Cu mari sacrificii umane sînt duse în continuare la bun sfârșit operațiunile „Belgrad”, „Debrețin” și „Budapesta”, intrîndu-se la începutul anului 1945 pe teritoriul ceho-



slovac. În vest coaliția antihitleristă înregistra de asemenea victorii (începutul lui 1945). Anglo-americaniile forțează Rinul la Remagen, încercuiesc forțele germane din Ruhr, eliberează Olanda și Norvegia, ocupă toate orașele din Italia de nord. (Mult mai departe, pe frontul din Pacific, pentru puterile Axei situația era aceeași. În pofida folosirii de piloți sinucigași — kamikadze —, japonezii pierd bătălia navală a Filipinelor, se retrag cu mari pierderi din Okinawa, sînt supuși pe teritoriul propriu țării unor necruțătoare bombardamente).

Pe măsură ce forțele coaliției antihitleriste se apropie de Berlin rezistența germană (în special a unităților SS) devine tot mai înverșunată. Fiecare localitate, fiecare poziție, este apărată pînă la ultimele resurse, Hitler și Goebels vorbesc la radio arătînd că situația nu e disperată iar războiul departe de a fi pierdut. Dar raidurile de bombardamente care transformau totul în moloz, lipsurile alimentare acute, moralul scăzut al unei pînți din armată spuneau cu totul altceva. Din spatele zidurilor groase, împrejmuite cu sîrme ghîmpate sute de mii de

oameni cu înfățișări spectrale, încep să întrezărească speranțele eliberării. Gardienii, felurii paznici, SS-iștii care se distraseră cu schingiurii și execuții din cele mai ingenioase ard documente, își procură acte false de identitate, se pregătesc să fugă. Auschwitz, Mauthausen, Buchenwald urmau să dispară de pe fața pămîntului intrînd însă mai adînc în conștiința vinovată a umanității. În lunile aprilie — mai 1945, Germania, țara atîtor armonii muzicale și poetice, era un rug imens ale cărui flăcări se înălțau pînă la cer. Ambițiile nebunești ale unor oameni ce-și presăraseră drumul cu crime se prefăceau în cenușă și fum. Sub presiunea înaintării trupelor sovietice care se aflau deja în cartierele de margine ale Berlinului (29 aprilie 1945) în „bunker”, în subsolul Cancelariei Reichului, a avut loc cea mai tristă căsătorie din lume. Dintre Hitler și Eva Braun. Asistau cu priviri încremenite, ținînd cupe de șampanie în mînă Goebbels și Bormann. În locul muzicii lui Wagner care de atîtea ori exaltase imaginația fîhrerului se auzeau acum tunurile vestind inevitabila înfrîngere. A doua zi conducătorul Reichului, după ce numise un nou guvern și-și luase adio de la cei mai apropiați colaboratori, s-a sinucis împreună cu Eva Braun lăsînd dispoziție șoferului Kempka de a le arde trupurile cu benzină. În ziua de 2 Mai garnizoanele Berlinului au depus armele iar între 7 și 9 mai s-a predat întreaga armată. Jodl a semnat actul de capitulare necondiționată la Reims iar Keitel la Berlin. Războiul luase sfîrșit. Dar omenirea care suferise atît de mult mai avea ceva de făcut, și anume pedepsirea principalilor vinovați de declanșarea celui mai mare măcel mondial. În decembrie sunebru al Palatului de Justiție în Nürenberg Tribunalul Militar Internațional, timp de peste un an de zile a analizat și judecat faptele demnitarilor nazisti rămași în viață. Și-au făcut apa-



MIRCEA POPA

DAN GOANȚĂ

CURAJUL DE A VORBI ÎN PUBLIC

nu poți face o revoluție doar cu cuvinte
mai trebuie o masă la umbră și alai de țărâțe
nu poți atinge fruntea poetului cuprinsă într-o
plană
nu poți cumpăra scineful sau
are și așa destule găuri în creier
nu poți lustrui suficient statuia umilintelui
un bătrân cu pupilele fumegând

MOTTO

necesitatea și întâmplarea lucau zaruri
și întotdeauna
dar absolut întotdeauna
câștiga întâmplarea

O LINIE CA ORICARE ALTA

acolo e linia roșie lângă care plînge mușonul
pompa de aburi acoperită de lăcuste și zale
femei gonind în limuzine cu geamuri de
azbest
pentru a mă depărta de aceste fetisuri
maieu doftoricesc scriu cumpăr și vînd
frag o linie ca oricare alta
sub muzica acestor mari fierăstraie
după care dansează giga (învoalță)
băutorii de drojdi și marchizele fără strai

FRACUL CEL ROȘU

vîntul suflă din goarnă
începutul scrisorilor către oglinzi
o scrisoare duiosă nu e decît
un manual de geografie uzat
bătînd din aripi prin ape

va ploua, gîndesc columbofilii
strîngîndu-și nevestele-n brațe
va ploua, strigă elevii în cor

tubito scoate-mi fracul cel roșu

vom ieși călare-n oras

și să mă bată necuratul

da-n loc de clopot

azi

vom trage spînzuratul

SORIN ANTOHI

DIN TOATE DIRECȚIILE

Din toate direcțiile
sosesc domni serioși
lecăuți menajere serioase
nu prea bătrîne, dar
nurlii, dar nurlii)
absolut identici
velociped, redingotă,
ghete, monoclu, trei mici pețe
carmen pe joben.
Fiind obligat să găsească explicații
plauzibile (Ancheratorul
este un tip care-i admiră mult
pe Socrate, fiindcă și mama
lui a fost moasă de arasă),
am stabilit că această
centripetă invazie e posibilă.
La întâlniri, acel cineva
poate veni, poate nu. De ce
neglijăm situația în care,
ca acum, multiplicăm la nesfîrșit,
(sînt oglinzile, este visul?)
domni serioși sosesc
din toate direcțiile?

I. I. POZA

INFLAȚIE

s-au înmulțit printre viețuitoare
lighioanele lingusitoare
printre croitori
impostorii
printre profesori
suplinitorii
printre stele
norii
printre împărații goi
cerșetorii

IUBIRI

habar n-aveți voi
cît iubesc eu
animalele

bună ziua vacă
bună ziua porcule
bună ziua calule

cît mai ales
bună ziua calule
ce te lași infinit
călător
cu daruire din la
căsăpire

CAMELIA LOBONTIU

EXOD

în cele din urmă
îți migrează celulele
spre marginea cea mai apropiată
de aer,
epiderma, chinuită
de această disperare centrifugă
a interiorului,
creierul,
deformat și el de exod,
păstrînd în sine,
sferică și pură,
numai esența neantului.

TREI AXIOME FARA STAPIN

1.

Nimeni nu se joacă
cu nimeni,
nimeni nu-i cîntă nimănui
la pian,
nici măcar „nu”
nu e scris nicăieri,
totul se subînțelege
din forma lucrurilor,
deja înspăimîntate.

2.

Nu-i adevărat,
lucrurile sînt conștiente
de propria lor mișcare,
fierul îmbrățișat de rugină
tremură la gîndul
fiicei sale crescînd,
și totuși
nici o ploate
n-are procese de conștiință,
înghițită
de mare.

3.

Cineva se sculă și spuse
că nimeni nu vede nimic
fără ochelari.
Atunci
O lacrimă mare
li curse
Calului
Pe obraz.

Deutsche Literatur aus Rumänien Ein Rückblick (3)

DIE SANDKAMMER HOCHSCHULE

GEORG SCHERG, *Der Sandkasten*, Roman, Kriterion Verlag, Bukarest, 1981, geschmackvolle Einbandgestaltung von Klára Tamás Blaiér, Preis: 15 Lei — müsste man eigentlich jedem Studenten empfehlen, denn die Handlung dieses Romans ist in das Studenten- bzw. Hochschulmilieu gesetzt, und dürfte somit interessieren. Skeptisch bin ich allerdings betreffs der Anzahl der Leute, die das Buch bis zu Ende lesen. Denn: Bietet es uns (ich spreche jetzt im Namen der Studenten) die entsprechenden Identifikationsmöglichkeiten? Ist das die Welt, in der wir leben? Denken wir so, wie das in diesem Buch steht? Kann ein Assistent heutzutage noch so unemanzipiert sein wie Stellmacher, der so schnell in Ohnmacht fällt? Kann ein Dekan es sich leisten, nur den Sittenpolizisten zu spielen? ... — Und dann kommt noch hinzu, dass dieser Roman durch seine epische und sprachliche Gestaltung nicht gerade leicht zu lesen ist, da die notwendige Intensität des Erzählens oft zu wünschen übrig lässt und durch (die für einen Roman vielleicht als notwendig gemeinten) Nebenhandlungen das Interesse am Geschehen sinken lässt.

Mit viel Akribie, ja man könnte fast sagen manieristisch-geniesserschon porträtiert Scherg seine Gestalten, angefangen vom Pförtner, der Zahnschmerzen hat, über Putzfrau und Sekretärin, Studenten, Assistenten und Konsilium bis zum Dekan, dem Sandmann, der in seiner Sandkammer sitzt. (Die Namen der Gestalten sagen auch einiges über deren Charakter aus, oder aber ermöglichen sie dem Autor trefflichere Wortspiele.) In diesem Hochschulinstitut unternimmt eine Studentengruppe nun einen Ausflug, an dem sich auch der Assistent Stellmacher (genannt Charmie) nolens volens beteiligt. Er kommt erst spät drauf, dass die „Provokationen“ der Studentin Elisa Vinci eigentlich Liebeserklärungen sind. Bald erhält er eine Anzeige gegen die betreffende Studentengruppe: sie hätten im Hotel „Sera“ in Freuden die Nachtruhe eines Diplomaten gestört. Dies setzt nun eine ganze Maschinerie von Untersuchungen, Berichten, Verhören, schriftlichen Befragungen, Sitzungen, Besprechungen, Protokolle, irritierten Handlungen, frustriertem Benehmen, Missverständnissen u. a. in Gang, die — weit-schweifig und weitgreifend vorbereitet von Seite 5 — bis auf Seite 351 andauern. Neben den bereits erwähnten Nebenhandlungen. Im Mittelpunkt bleiben jedoch die davon am stärksten betroffenen Gestalten: Assistent Stellmacher und Studentin Vinci, denn der Sandmann, der sich selbst zum „Tatort“ begibt, erfährt, dass die Studentin auf dem Zimmer des Assistenten war, bei einer Flasche (die nicht ausgetrunken wurde), wonach sie sich zu den anderen ins Zimmer begab, wo es bei Tanz, -musik und Spirituosen „laut“ weiterging. In des Dekans (Sand-) Kopf ist klar: Orgie!!! ...

Dies ist der Anlass zum Konflikt. Ich würde ihn doch ziemlich dünn oder gar harmlos nennen, eben weil er so vieles ins Rollen bringt. Denn die Weiterentwicklung dieses sonderbaren Geschehens entspringt einzig den weltfernen Anschauungen des/der dafür „Zuständigen“: Dekan und Konsilium. Über Sandmann hinaus reicht keine Motivation des Handlungsverlaufs. Scherg forscht keiner systemimmanenten Ursache nach, aus der Situationen dieser Art evolvieren können. Er verharrt hart bei den kleineren und grösseren menschlichen Fehlern und Irrtümern. Aber selbst diese schienen mir oft unreal. Obwohl er — wie gesagt — nicht perfekte Menschen kreiert, obwohl er Missstände aufzudecken versucht, bleibt doch oft der Nachgeschmack, die Gestalten seien Bilderbuchgestalten. Auch Atmosphäre und Umgangsformen erwecken streckenweise den Eindruck des Gekünstelten, Erzwungenen — dahinter das mal ironische, mal gutmütige Lächeln des Autors, und man möchte manchmal sogar glauben, dass dieses Hochschulinstitut ja doch nur eine grössere Familie ist, und wie in jeder Familie hats auch da 'n bissl Trubel gegeben ...

Das „manchmal“ im vorigen Satz muss aber betont werden. Denn Scherg, der heuer 65 wird und selbst Inhaber des Germanistiklehrstuhls an der Philosophischen Fakultät in Hermannstadt ist, steht keineswegs auf Seiten der Sandkasten-Leute. Im Gegenteil: Er ist gemüht, das Verhalten der Studenten als das richtige (weil wirklichkeitsnahe) darzustellen, die sich ergebenden Probleme einer absurden Bürokratie zuzuschreiben, der Sturheit, den leeren Prinzipien („papierne Vorstellung von der Wirklichkeit“ — S. 138) der Sandleute, welche er nicht vergisst, komisch bis grotesk zu karikieren, oder aber einfach zu sagen: Sandmann war „ein Mensch gewordenes Utopia...“, in dem nichts anderes Geltung hatte als das Räderwerk eines

fühllosen Gesetzes...“. Allerdings sagt Scherg das erst auf Seite 313. Bis dahin muss der Leser es durch weitgreifende und detaillierte Beschreibungen, Situationen und Handlungen erfahren. Dies soll keinesfalls ein Plädoyer für platte Aussagen sein. Aber was ich meine, ist die Tatsache, dass die gute Absicht des Autors oft im Sand des Erzählens zerrinnt. Auch mutet das Ende im Vergleich zu den kritischen Ansätzen viel zu kompromisslerisch an: Sandmann wird Leiter einer Forschungsstelle bei der Akademie der Wissenschaften, Stellmacher „darf“ auch die Hochschule verlassen, wird ebenfalls zur Forschungsstelle überwiesen und bleibt im letzten Kapitel mit Elisa Vinci allein in einem Zimmer, nachdem sich sein Kollege die Bemerkung fallen gelassen hat: „Vielleicht merkt er, wenn sie wieder anfängt, was los ist.“

Da schreibt jemand seit fast einem Viertel Jahrhundert Geschichten um ein und denselben Stoff, was ja in Ordnung ist, veröffentlicht sie in diversen Auswahlen und Aneinanderreihungen (es entstanden vier Bücher) und fasst sie zum Schluss noch einmal zusammen und siehe da! — es ist nicht mehr kurze Prosa, sondern ein „Roman in Geschichten“ — vorsichtshalber begleitet von einem Nachwort des Autors, in dem versucht wird, so manches zu erklären und zu druck des Entschuldigenden). Tatsache ist: Ein Buch ist erschienen und soll selbst für sich sprechen, so interessant ein Nachwort auch sein mag. Es handelt sich um HANS LIEBHARDT: *Das wundersame Leben des Andreas Weisskircher. Ein Roman in Geschichten*, Kriterion Verlag, Bukarest, 1981. Was die einzelnen Geschichten zusammenhält, ist der Weisskircher-Stoff und die chronologische Anordnung der Geschichten (obwohl auch gegen Ende des Buches noch Rückblenden eingefügt sind), die in sieben grössere Abschnitte gegliedert sind. Dieser Andreas Weisskircher, von dem der Autor mal in der dritten, mal in der ersten Person spricht, und sich so Distanz zum Stoff sucht, erlebt in jeder Geschichte ein Stück Welt, oder denkt darüber nach — allerdings auf seine Art. Die Geschichten (vor allem die erste Hälfte) sind in Zeitspannen mit grossen sozialpolitischen Veränderungen versetzt. Faschismus erlebt der Bauernsohn Andreasi in der Schule von Oberdorf (S. 41, ff), den Krieg erkennt er daran, dass sein Vater fortzog und umkam, es wird auch nicht verschwiegen, dass selbst die Dorfgemeinschaft die Männer zwang, zur SS zu gehen (S. 43 ff), es folgen Nachkriegszeit, Zwangsaufbauarbeit (S. 94), Willkürakte der neuen „Besitzer“ (S. 102, 107 f., 110 115 ff), dann — durch die Tatsache, dass dieser „siebenbürgische Simplex“, wie ihn Horst Anger treffend nannte, nach Hermannstadt zieht — beginnt er auch zu handeln. Er wird VKJ-Sekretär der Schässburger Pädagogischen Schule („er kommandierte viel und verstand wenig“ — S. 194), wurde ein fleissiger Aktivist und Propagandist, der für den „broschierten Fortschritt“ plädierte, sodann Journalist beim „Neuen Weg“ und ist schliesslich beim Bukarester Fernseher angestellt. Jedoch sind diese (historischen) Ereignisse dicht umspinnen von Familiengeschichten und sogenannten „philosophischen Überlegungen“ über kleine (irrelevante) Privatheiten — vor allem im letzten Teil. Die Erzähltechnik ist einfach. Melancholie und Idylle alternieren mit Ironie und (oft missratenem) Humor. Es wird viel, sehr viel (breit) erzählt auf diesen 282 Seiten in demselben volkstümlichen Erzählton, den Hans Liebhardt 1957 angeschlagen hat und (mit einigen Ausnahmen) 1980 immer noch bewahrt. Inzwischen ist jedoch in der deutschen Prosa — auch in jener aus Rumänien — noch einiges geschehen. Das scheint an Liebhardt vorbeigegangen zu sein.

Durch Tradition hat es sich so eingebürgert, dass man von einem Kinderbuch Märchen oder eine belehrende oder lustige Story aus dem Milieu der kleinen Leute erwartet. RICHARD WAGNER aber gestaltet in seinem im Creangă Verlag erschienenen Buch *Anna und die Uhren. Ein Lesebuch für kleine Leute* die (Märchen-) Welt der Kinder einmal anders. Es ist hier keine idyllische Märchenlandschaft anzutreffen. Und trotzdem wird die Phantasie der Kinder angesprochen, ja sogar beansprucht. In einem sachlich-distanzierten, aber wohlwollenden, dem Leser entgegenkommenden Ton reiht der Autor kurze „Geschichten“ aus der Umgebung eines Kindes (in diesem Falle des Mädchens Anna) aneinander. Aus dem Alltag dieses Kindes hat Wagner ein unkonventionelles Märchen gemacht — unkonventionell in der Schreibweise, in der Haltung des Autors, der vorsichtig in die Welt der Kleinen tritt, der dem Leser immer wieder direkt gegenübersteht, und

Franz Storch zum Gedenken

Bukarest-Aufenthalt. Scinteia-Haus. Ein dunkler Korridor, eine Tür, ein Schild „Volk und Kultur“. Der 16. Juni 1982. Zum erstenmal zögere ich vor dieser Tür einzutreten. Im Februar... ja, damals war alles anders, damals bewegte sich der Schriftsteller Franz Storch noch in den dahinterliegenden Räumen. Zeiten-Zeit, wie Storch sagte. Dass es ihn nicht mehr gibt, damit muss man sich erst abfinden. Die ihn gekannt haben, denen wirds nicht leicht fallen, denen wirds sicher nicht leicht fallen, denn im rumänisch-deutschen Getriebe war Franz Storch nicht irgendein Rädchen, das man sich problemlos wegdenken kann. Sein früherer Tod hat einen Graben in die Stille gerissen. Mich überwindend, trete ich durch die Tür. Ein kurzes Gespräch mit Nora Iuga. Die Tür zu Franz Storchs Büroaum steht sperrangelweit offen. Und dabei den Blick immer wieder auf das klaffende Mauerloch gerichtet, als müsste — entgegen allen Gesetzen des Lebens — trotzdem Franz Storch im Türrahmen auftauchen, mit in Falten gelegter Stirn und einem Lächeln im Mundwinkel, in dem eine Cismigiu-Zigarette glüht. Bist wieder da? Wie gehts den Schwaben noch?, hörte ich ihn fragen. Gespräch mit Franz Storch dauerten immen lange. Die Stunden schoben Stunden vor sich her. Mal war von Literatur die Rede, mal von Mathematik und Weltraumforschung, und in letzter Zeit immer öfter auch von Ärzten und Krankenhäusern. Und er wusste immer, wovon er sprach, und er bewies dabei jeweils eine Kompetenz, die bewunderungswürdig war, mindestens so wie seine Zuversicht und seine Lebensfreude, sein (scheinbar) ungebrochenes Vertrauen in die eigenen Kräfte, in die Zukunft. Dabei wusste er immer den Eindruck zu schaffen, dass er den Tod fünfmal am Tag auf den Rücken legte, im Grunde genommen jedoch schien mir, dass er in sich selbst verbrannte. Wie immer, er lächelte stets dabei, als könne nichts auf dieser Welt „den Storch“ erschüttern. Dieses Bild ist mir geblieben. Darum wollte ich es auch nicht glauben, als ich am 6. Juni, nachts um halb zwölf, telefonisch aus Bukarest, erfuhr, dass Franz Storch gestorben ist. An Schlaf war nicht zu denken. Wieder einen Freund weniger, hämmerte es in meinem Kopf. Studienlang blätterte ich noch in seinen Büchern. Lächelnd und unbesiegt bewegte er sich durch meine Phantasie. Richtig begriffen, dass es nicht mehr wie vorher ist, habe ichs aber erst an diesem 16. Juni in Bukarest. Sein Buch „Zwischenstation“ — das ich zuletzt von ihm rezensiert habe — fiel mir ein: „...aber die Häuser stehen bis zum Hals / im Schnee / und Wolken hängen lastig / bis zum Giebel herunter / das ist die Windstille der Geschichte / das ist ein vergessener Transport / das ist ein stehen und gehen auf einer / anderen Welt...“ (S. 133).

Der durch einen Tod entstandene Verlust für die rumänischdeutsche Literatur, für unsere Kultur ist gross. Franz Storch fehlt, obwohl er noch lange Zeit da sein wird...

HORST SAMSON

nicht zuletzt unkonventionell in der aufgegriffenen Problematik und der Wahl des „Gegenstandes“ über den er schreibt. Ein Märchen, das aber auch nichts verschönern will. Der Autor steht auf kleinen Leuten nicht mit erhobenem Zeigefinger gegenüber, auf vordergründiges Schulmeistern verzichtet. Die obsoleete Form des Kinderbuchs ist zurückgeblieben. Was wir hier haben ist Prosa die für kleine Leute (und nicht nur für sie!) bestimmt ist.

Der Klausenburger Literaturkritiker Peter Motzan zeichnet als Herausgeber und Verfasser des Nachworts der Anthologie *Ein halbes Semester Sommer. Moderne rumänischdeutsche Prosa*, die in der DDR im Verlag Volk und Welt, Berlin erschienen ist. Mit Arbeiten vertreten sind Adolf Meschendörfer, Otto Alscher, Oskar Walter Cisek, Erwin Wittstock, Robert Flinker, Wolf Eichelburg, Joseph Puwak, Georg Scherg, Ludwig Schwarz, Franz Storch, Arnold Hauser, Hans Liebhardt, Claus Stephani, Joachim Wittstock, Franz Hodjak und Richard Wagner.

Im Budapest Europa Verlag erschien unter dem Titel *A hamis malvázia. Romániai németek beszélok* ebenfalls eine Prosa-Anthologie, in der rumänischdeutsche Autoren des 20. Jahrhunderts aufgenommen wurden: Adolf Meschendörfer, Otto Alscher, Oskar Walter Cisek, Erwin Wittstock, Wolf Eichelburg, Franz Storch, Arnold Hauser, Hans Liebhardt, Joachim Wittstock und Franz Hodjak. Betreuer der Anthologie war der frühere verstorbenen Ritoók János. (Schluss).

HELMUTH FRAUENDORFER

SCIENCE-FICTION

Dušan Baiszki

„FLĂCĂRILE NEGRE”

Stă comod într-un șezlong și se eacăgă cu fundul în gânduri. Tresa din când în când, începe din nou să se legene, închide ochii și iar îl ură visele. În fața lui, în câmb, câteva surcele de brad pocnesc cu gomot, acompaniind dansul flăcărilor.

Cristea oftează. E scriitor de literatură științifico-fantastică, trebuie să scrie ceva și nu-și poate a lua gândurile. Când reușește oarecum să se adune și să-și întregască o idee, cite o imagine disparată, dar strălucitoare, goneste totul. Vrea să se scoale, să ia o coală de hârtie și un creion și să scrie ceva, rice, numai să scrie. Trebuie să se îndearcă la ceva serios.

Zimbește când își aduce aminte de ultimul său personaj, omul care năzise toată averea lui la un joc de poker ca la urmă să încemească, vizând cum pe cartea salatoare cele două universuri bimensionale încep să se contopească, dispărând apoi împreună și lădind în locul lor doar goliciunea evinovată a unei cărți albe.

Îi place să creadă că prin casa lui se plimbă roboți, comisari de poliție cu gulerele ridicate în căutarea unor hoți de creiere electronice sau de inventatori geniali a unși uneori în pragul nebuniei, achete extraterestre aparute suspect din cine știe ce galaxie, trise de o lume poate mai civilizată; chinuți căutând formula nemurii, dinozauri carnivori, pterodactyli ce se înmulțesc rapid, fiind e planetele lor viscoase, uriașe

Din fericire, Ulla va veni mâine, a sosit în zori, sau poate doar apă-amiaza, dacă o problemă oarecare o va reține în oraș câteva ore mai mult. Va lua în orice caz utocarul spre Clamency, în stația în Piața Palatului, cea mai apropiată de casă, dacă nu cumva va rea la colțul străzii Béranger, la oi pași de facultate. Până în sat o oră și un sfert de drum, poate o oră și douăzeci, și douăzeci și inci. Apoi va trebui să urce pe jos ovârnișul până la cabană, încă o imătate de oră. După aceea va fi ici, lângă mine, va fi uimită o lipă, poate, cind nu mă va găsi isorindu-mă în mijlocul terasei, șezat pe un șezlong, apoi va părunde repede înăuntru, va fi înghită de penumbra blajină ce vataște încăperile mici, cu tavanul jos, a clipi din ochi, frumoșii ei ochi lbaștri, până ce se vor obișnui cu emiobscuritatea, și chemându-mă u o voce limede și cîntată, Paul! „Ști aici? Va merge cu pași repezi pe camera verde unde știe că mă a găsi. Va apăsa clanța, patul meu pe dreapta, voi fi culcat, ea se a apropia, se va apleca asupra-mi, arul îi va fi aranjat în coc, părul blond de scandinavă, sau poate a fi avut ideea și timpul să îl desocă, lăsându-l să curgă liber pe meri într-un șuvoi de platină, fiind că astfe' îmi place mai mult, fiine va fi aici, Ulla. Va chiuli de i cursuri simbată dimineața, eu gurantă, ca în fiecare sfîrșit de aptămină de cind o cunosc, va iștiga trei ore, eu voi distiga trei re, va putea lu- autobusul de ora 10 și 15, da, și la douăsprezece și imătate cel tîrziu, o voi vedea, o oi cuprinde. Va veni fără îndoială i autobusul de 10 și 15, da, treuie că e îngriorată, de vreme ce u am coborît în oraș ieri, cum bisnuiam, evident fiindcă nu am utut să cobor și sint deci șase zile e cind nu m-a văzut, va veni cu gurantă, în sfîrșit, peste douăzeci e ore va fi aici și așteptarea mea e va termina, o voi avea lângă m-e. Ulla tu ești frumoasă și blondă,

ghemotoace de mătasea broaștei.

I se pare că aude cîntecul strident al unui cocos. Imaginea neclară a păsării de curte îi trece prin minte dar o alungă, semănînd prea puțin cu celelalte întrucipări din închipuirea sa, mai monstruoase, mai imposibile, dar ale lui.

Afară s-a întunecat. Obiectele din casă încep să se miste, să umble, să vorbească între ele. Balerina de portelan cu frumoasa ei rochiță azurie sare de pe soclu și pornește să danseze pe pian, acompaniată de piticul cu scufiță roșie care fuge pe claviatură. Cucu! cel bătrîn din ceas se răstește la pitic, cerînd categoric liniște.

Cristea se uită pe furis spre geam, crezînd că acolo îl privește fix un balaur cu douăsprezece capete. Nu zărește nici un balaur, dar observă ceva poate mai groaznic, care-l rupsede definitiv de lumea gândurilor sale.

Gina arde casa cea veche de peste drum! se trezește el strigînd.

Tinara lui soție se oprește din lectură, lasă cartea pe masă și-l privește mirată.

— Cristi ai vedenii! Vezi bine că nu e nici un foc. Nu se văd flăcări... Ești obosit, dragul meu. Bine ar fi să te culci astă-seară mai devreme.

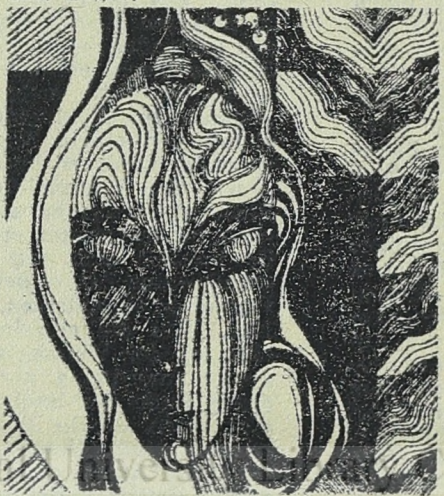
Se simte, nici el nu știe de ce, oarecum vinovat. Oftează, apoi se scoală din șezlong și încearcă să pară cît mai liniștit. Se îndreaptă spre dormitor. Imaginea flăcărilor negre îi sfredelește creierul. Și totuși flăcări nu puteau fi. Gina nu văzuse nimic. Totul se datorează, desigur, oboselii.

Ajunge în fața dormitorului, încetinește pașii apoi răzgîndindu-se, coboară treptele ce duc spre curte. Cealaltă clădire îi apare în față. Încremeneste. Casa arde cu flăcări negre. Pe Cristea îl cuprinde spaima. Îl asaltează un țiuț enervant. Vrea să strige. Nu reușește să scoată decît un sunet slab. Încearcă să fugă în casă, dar nu poate să

facă nici o mișcare. Ceva nevăzut începe să-l tragă spre casa părăsită. O forță inexplicabilă îl silește să se îndrepte spre stradă. Se împotrivește. Un efort fără rost, căci este atras mereu înainte. Poarta de la curte se deschide singură. Pășește în stradă. În fața lui se află casa cea veche. Flăcările negre care joacă deasupra acoperișului se micșorează pe măsura ce se apropie.

A ajuns. Nu mai observă nimic deosebit. Trage aer în piept. Nu m'roase a ars. Nu simte nici o căldură. Au existat într-adevăr acele flăcări înșelătoare? Oare n-a fost un miraj? Și totuși atracția fusese un fenomen rea. A simțit-o.

Străbate curte și intră în livadă. În mijlocul livezii se află ceva strălucitor. Se trecă la ochi. Fără îndoială, este o navă... poate chiar extraterestră. Deodată se simte eliberat de orice forță străină și abia în clipa aceea îl cuprinde spaima, o spaimă sălbatică, înțelegînd că din el se desprinde un trup, o siluetă imaterială care se îndreaptă spre nava fosforescentă. Îl vede pe celălalt cum urcă și pătrunde în sfera care, după puțin timp, se înalță fără zgomot, sprijinindu-se pe o coloană lungă și rece de flăcări negre.



ești sănătoasă și puternică, ești caldă și vie te vei zbate o clipă, poate, în brațele mele, dar te voi pătrunde și te vei liniști, vei fi blindă și supusă, vom deveni o singură ființă, vom avea aceleași gânduri, vom fi uniți în același extaz. Sint slab vai, și țintuit în patul

Jean-Pierre Andrevon DIN FERICIRE, ULLA...

acesta de cinci zile, nu am văzut pe nimeni de cinci zile, nu am miacat nimic de cinci zile, Paul tu ești tare bolnav, șocul a fost prea puternic, nu puteam bănui că ești atât de fragil, atât de vulnerabil, era să stric totul. Din fericire, Ulla trebuie să vină mâine, gîndul acesta reconfortant mi-a îngăduit să suport fără prea multă nerăbdare, și fără teamă, aceste cinci zile de nemîșcare. Dar sint palid, slăbit, sfîrșit, corpul acesta e lipsit de forță și nu sint în stare să îl mișc, corpul lui Paul e distrus, nu va mai părăsi niciodată cabana. Din fericire Ulla va veni mâine, va trebui să adun destulă energie încît să o țin cîteva secunde, un minut poate, strîns lipită de mine, și totul va fi bine, totul va fi perfect, corpul lui Paul va putea să moară, nu voi mai avea nevoie de el. Dar va trebuie ca Ulla să nu se mire văzîndu-mă astfel, culcat, palid, inert, neras. Îmi va pune o întrebare, Paul, ce ai pățit, ești bolnav? și nici măcar nu îi voi putea răspunde, totul e revășit în corpul acesta, va trebuie ca ea, din proprie inițiativă, să se aplece asupra mea.

încît să nu am de făcut decît un gest pentru a o cuprinde, a o răsturna asupra-mi și a trece în ea cu totul, mă voi desprinde de nervii și de creierul lui Paul, care nu îmi mai poate fi de folos, și voi pătrunde în corpul ei, al ei, avînd grijă să nu îl deteriozez, asemeni celuilalt. Ulla se va ridica, dar nu va mai fi Ulla. Bineînțeles, în aparență, va fi tot ea, aceiași ochi albaștri, părul blond, picioarele lungi, mișcările grațioase. Dar eu voi vedea prin ochii ei, voi merge cu picioarele ei, voi gîndi cu creierul ei. Voi coborî atunci spre orașul în care se află mii și mii de ființe omenești. În această cabană corpul lui Paul va putrezi, resturile navei mele vor rămîne în fundul prăpastiei uitate, inutile. Prin Ulla, voi coborî asupra orașului. Va trebui să fiu atent cu Ulla, încît să nu o paraliziez pe trei sferturi, cum s-a întîmplat cu Paul. Dar acum cunosc morfologia oamenilor, totul va fi bine, o știu. Ulla va coborî spre oraș, va pătrunde în oraș, va întîlni o mulție de oameni, se va apropia de mii de bărbați și femei, va lăsa în mii de bărbați și femei cite o părțică din mine, corpul meu va avea mărimea unui oraș și, cine știe, mai tîrziu, mărimea acestei planete. Voi face la fel ca toți cei din rasa mea nomadă, care se așează pe o lume sau alta la întîmplare și care aduc cu înțelul întregului univers pacea în Unitate. Da, Ulla va veni mâine, mine va încere adevărata mea viață, și de asemenea adevărata viață a acestei planete fărîmitate, dezbinată. Orele curg repede, deja se întunecă, seara coboară din cerul pe care de acum nu îl voi mai străbate, dar nu contează, nici nu mai simt oboseala mortală a lui Paul, rămîne doar sentimentul victoriei mele iminente, al înfrînării mele înscris în această certitudine izvorită din adîncul creierului lui Paul: Ulla va veni mâine.

Traducere de
DORIN DAVIDEANU

Ovidiu Coriolan Pecican CINEMA

Intrat în sală în timpul jurnalului de actualități, omul traversă orbecînd spațiul ce-l despărțea de extremitatea stingă a culoarului. Cînd lumina se aprinse constată că locul său se afla în ultimul rînd. Urcă într-acolo sîrînd din două în două trepte. Și iată, filmul începu să se deruleze.

O cunoscuțe într-un tramvai, era cu fratele ei (plan mediu, planuri apropiate). Cînd i-o prezentase, avusese prilejul să constate că are ochi mari (prim plan cu trecere în gros plan pe ochi). Mai apoi se reîntîlniseră la o serată dată în cinstea unei cunoștințe comune dar nu prea apropiate, într-o mare de invitați (plan panoramic de sus). Puțin amețit amîndoi de aromele unor băuturi fine, o conduse tîrziu noaptea spre casă (filtru cețos). Și cum drumul lor trecea printr-un parc, el avusese inițiativa unui sărut (prim plan, vreau de închidere). A doua zi se mutase la el, într-o garsonieră simpatică dar cam mică (obiectiv superancular). Trăiau o minuată și nesperată dragoste (filtre roșii și portocalii, filtre galbene). Într-o zi însă, întorcîndu-se de la serviciu, în mulțimea marelui bulevard desluși două chipuri posomorite (transfocatori). Stia sigur — îl căutau pe el!... Ocoli traseul obișnuit, luînd-o pe străzi laterale (filtre verzi). Merse astfel, plin de speranță, avînd grijă să nu-și agate haina în gardurile casei, pînă ce se simți din nou în siguranță (planuri apropiate). Deodată însă, ca un făcut, cei doi reapărură din față și-l zăriră (prim alert la montaj). O luă în sală în timpul jurnalului de actualități, traversă orbecînd spațiul ce-l despărțea de extremitatea stingă a culoarului. Cînd lumina se aprinse, constată că locul său se afla în ultimul rînd. Urcă într-acolo, sîrînd din două în două trepte (planuri medii). Și iată, filmul începu să se deruleze. Vru să privească ecranul, dar niște pași grăbiți, înăbușiți de mochetă, îi atraseră atenția în sală. Zări pe culoarul dintre rînduri două siluete (transfocatori).

Aici omul încetă să mai privească ecranul, îndreptîndu-și ochii în altă parte. La extremitatea culoarului, exact acolo unde se oprise el înainte de a se aprinde lumina, sări doi inși necunoscuți care-l priveau fix. În clipa în care se știură observați, cu atitudinea specifică a stăpînilor pe situație, unul își scoase ironic pălăria, iar celălalt îl indică în mod clar cu un deget amenințător.

Brusc omul nu mai înțelese. Se reîntoarse într-un gest de apărare spre ecran. Eroul filmului, într-un gest de apărare instinctivă, tocmai întorcea, la rîndul său, capul spre ecran (prim plan cu trecere în gros plan).

Spectatorul privi în spatele său. Acolo unde cu cîteva clipe mai înainte era zidul ce-l despărțea de camera de proiecție zări sala plină pînă la refuz a unui cinematograful imens, stînd ea ochii afîntîți asupra lui și cu sufletul la gură.

— „Care va fi mișcarea următoare?” — se întrebă omul cu fruntea îmbrobodită de sudoare.

La capătul culoarului cei doi nu se mișcaseră încă.

George Enescu — peregrinul moldovean

În ce măsură putem integra condiția sa de peregrin, de om (în cel mai înalt sens al cuvântului, deocamdată) cu opera, într-o operă a aparentelor fluctuții, plină — aparent, spun — de dezmințiri de sine. Poate fi această condiție o unitate de măsură a spațiului cuprins între „Poema română” și — să zicem — Simfonia de cameră?

Trăind un timp dincolo de hotarele patriei — ca și românul și universalul Brâncuși, cu care asemănările sînt de o mare profunzime, pînă acum neexplorate — Enescu nu se refugiază în estetismul unui Stravinski sau Hindemith, ci se constituie în conștiința lucidă a de-veririi lumii. Este unul dintre argumentele hotărîtoare universalității sale universalitate cu atât mai pregnantă cu cît își întemeiază creșterea pe un optimism evident, mai ales în prima perioadă a creației pe un concept al cărui nume este „simplu” și pe care l-a înțeles (l-a trăit), ca și Eminescu, ca și Brâncuși — atât de adînc.

Contemporan cu orientarea filozofico-grafică a muzicii — și artei în general — acestui secol, Enescu constituie — împreună cu Berg, Honegger, Șostakovič — axul unui creații EUROPENE, ce păstrează nestinsă flacăra demnității umane, în mijlocul amenințării și dezlănțurii unei cumplite barbarii numite nazism. Ceea ce îl deosebește, însă, în mod fericit și iremediabil de compozitorii Europei veacului XX este — cum bine se știe — caracterul popular, buna cunoaștere și întrebuintare a armoniei și liniei melodice specifice folclorului nostru.

Și totuși — mereu —, cînd e vorba de un artist genial apare acest „și totuși” — prefigurînd și presimțind paradoxul, unicitatea, acest „și totuși” pe care-l așteptam, de multe ori cu suflul gurii, și care deschide o iluzorie poartă către lucrări care vor rămîne pînă la

urmă, „totuși”, necunoscute.

Și totuși, deci, mai rămîne în afara optimismului debordant din Rapsodia a 2-a, răucirea spre însingurare, treaptă a întunericului, și a neputinții; turburătoare imagine a marinarului vislind singur în sine și dincolo de sine, căci stihile ce li vor aduce pieirea vin parcă din afara lui, silindu-l, într-un târziu, să cedeze. („Vox maris”)

Intr-adevăr, Enescu, conștiință lucidă (lucidă în sens camil-petrescian, lucidă prin sensibilizare pînă la durere) a întimplărilor veacului său.

În planul artei componistice, George Enescu își dovedește din nou — cuvîntul e lipsit de suport, nu e niciodată nevoie de vreo dovadă — universalitatea. Ceea ce începuse Wagner în 1859, compunînd „Tristan și Isolda” în maniera — necunoscută pînă atunci — a utilizării unor elemente din afara tonalității eromatrice, va fi continuat, iată, printre alții, și de Enescu, în secolul următor.

Deși se considera (continua opoziție convențional numită „academicistă”) că smulgerea din sistemul tonal echivalență cu dezagregarea limbajului muzical, mișcarea s-a impus cu succes mai ales în a doua jumătate a secolului nostru — și asistăm în continuare la impunerea ei. În finalul creației sale, George Enescu se vedește a fi aproape total eliberat de „lanțurile sistemului tonal”. Prin această afirmație iată-ne ajuși — spre a exemplifica — la Simfonia de cameră amintită sub semnul întrebării la începutul articolului, deci ne-am recăpătat echilibrul.

Poate fi, deci, condiția de peregrin și o dimensiune a creației enesciene? Da, fiindcă, mai mult decît dacă ar fi rămas doar aici, sau doar în afară, compozitorul însuși este o pulsație venind dinspre noi înspre lume, dinspre noi către timp.

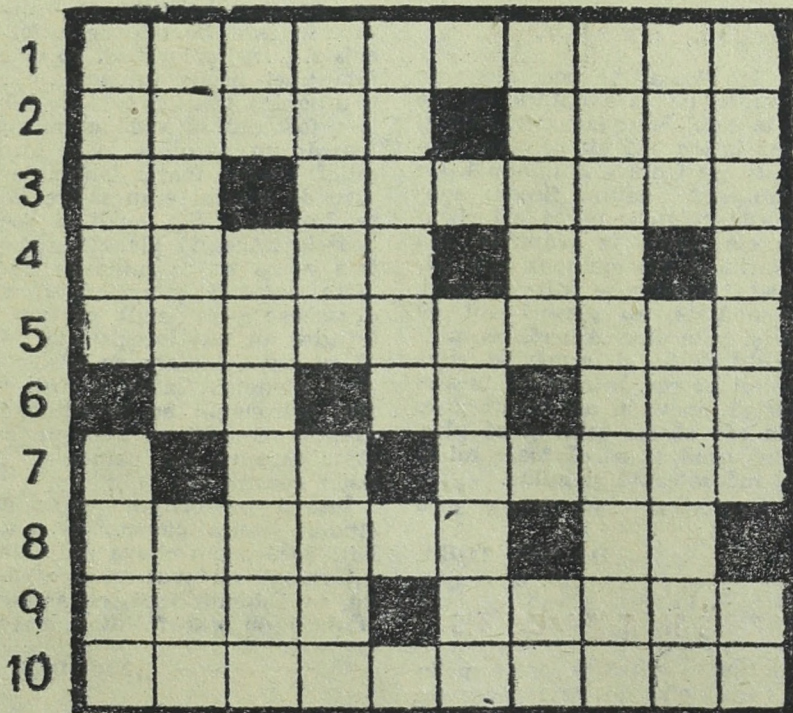
Însetat de căutarea și cunoașterea lucrurilor din juru-i, Enescu prelungeste adînc sa neliniște în spațiul unei opere pe care a o numi pur și simplu sferă ar fi un gest convențional, revoltător.

RADU CIOBOTEA

Pre(a)zise

ORIZONTAL: 1) Trei stele... la comandă! 2) Ce cu vin te-nveselesc (sing.) — Strînge curea! 3) Capete de pod! — Încă nu au intrat în a-

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10



renă. 4) Cuvînt la înălțime — Le ai la mină! 5) A la Moș Teacă (fem. pl.). 6) Un țep tras! — Ce-i în gușă și-n căpușă! — Tace și face. 7) — Cap de apărător sau de atacant lingă bară! — Ea-i urma. 8) Modelele ideilor — Acorduri de eintec! 9) Face armata cu mine — Face învîrteli. 10) iFare — de apartament.

VERTICAL: 1) Cînd doi se bat — Oameni dezordonați. 2) Nu în-

cap discuții — Mare la țară. 3) O sută și una! — la cuvîntul după alții. 4) Prieten bun pentru mine — Voț de drept. 5) Loc de joacă pentru cei... mari. 6) Pești cu os! 7) Rfu în U.R.S.S. — Atac de cord. 8) Date la întimplare. 9) N. Casian (Sic!) — Fuge de greutăți. 10) Pînă antică cu trei rînduri de rame — Știre de ultimă oră!

DICȚIONAR: NARIN.

AUREL DOBOȘAN

MODE ȘI MODURI

Elementul nou în vestimentație este eleganța rafinată. Astfel, în special pe rochiile și bluzele de vară, au reapărut dantelele, broderiile tăiate, decolteurile mari, bordate cu volane de diverse lățimi, volane care se reiau și pe fustele ample.

În ceea ce-i privește pe reprezentanții sexului opus, reverele hainelor se îngustează, la fel ca și gulerile cămășilor, din materiale mai subțiri și mai fine. Cravatele înguste, sînt confecționate din mătase cu imprimeuri discrete, sau sînt chiar croșetate din mătase (seara sînt obligatorii!).

Pantaloni rămîn atît pentru noi, cît și pentru ei lărguți, dînd libertate mersului, care devine mai lejer și datorită pantofilor flexibili, din pînză sau piele, cu fețele din satin sau croșetate, cu șosete albe, în dungi, cu volanăse sau dantelețe.

Tocurile încălțărilor sînt foarte joase, iar numai la pantofii feminini de seară acestea se înalță, în limitele bunului simț — fără a-și pierde însă din suplețe și eleganță.

Sandalele romane sînt „hit-ul verii”, purtate cu „bermudas” sau cu pantaloni largi, din tercot, terocel, sau alte țesături subțiri, și cu lungimi variabile între cea a șortului și cea a pantalonului clasic. Fustele-pantolon crețe sau în cloș, vor avea succes pe orice siluetă zveltă și mai înaltă de 1,60 m.

Noi sînt și combinațiile de culori de seară (alb-negru, alb-bleu-marin) purtate ziua. Bluzele de mătase sau satin se pot purta cu o fustă sau un pantolon din în sau alte materiale ușor laviabile.

„Vedetele” în materie de colorit sînt rozul, kakiul, roșul și alte culori naturale (culoare ierbii, culoarea nisipului, a cerului senin, etc.), în veșminte din uni-uri trivite cu materiale lucioase în tonuri înrudite.

Accesoriiile sînt de o mare importanță; ele pot da strălucire unei finute țesute, pot întineri o îmbrăcăminte sobră. Pantofii, curea, poșeta au culori vii, floricele, stele, inimioare — ziua, iar seara — sînt din antilopă, catifea, satin sau atlas, în ton cu bijuteriile discrete.

GABRIELA B.

Succese timișorene

Membrii cenaclului „Ciclop” s-au făcut „vinovați” în ultimul timp de o intensă activitate expozițională.

Astfel, HORIA SANTAŢU expune la Gabrovo (Bulgaria) lucrarea fiindu-i reproducă în catalogul expoziției.

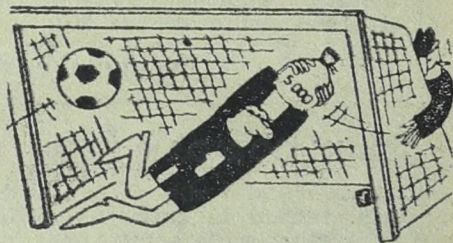
Tizul său, HORIA CRIȘAN apare cu două desene în albumul Salonului internațional de umor grafic de la Conegliano (Italia).

RADU CLEȚIU, cel mai tînăr dintre „ciclopiști” se numără printre participanții la Salonul mondial al umoriștilor din Knokke-Heist (Belgia), în timp ce la Montreal (Canada) expun HORIA CRIȘAN, NICOLAE LENGHER, ȘTEFAN POPA, NEBOIȘA ROSICI și HORIA SANTAŢU.

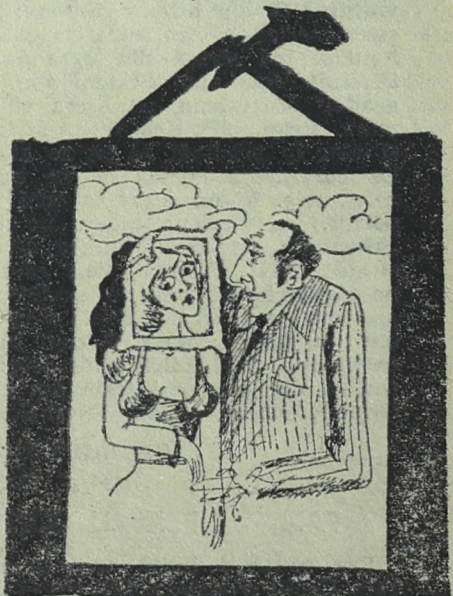
La cea de-a III-a ediție a Festivalului umorului „De la o glumă la alta”, festival „Patronat” de Amza Pellea, HORIA CRIȘAN obține Premiul II, secundat fiind de OVIDIU PASCU — mențiune.

Tuturor le dorim succese în continuare!

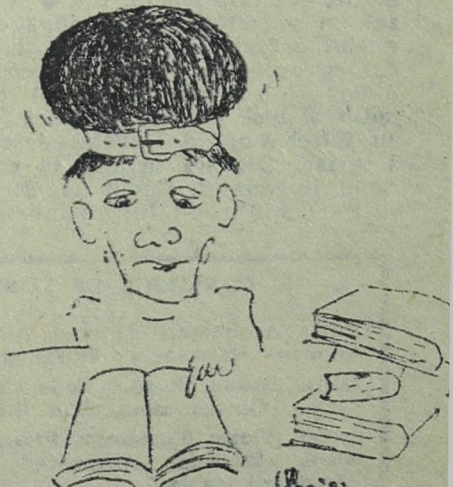
DIANA CALINESCU



CRIȘAN HORIA

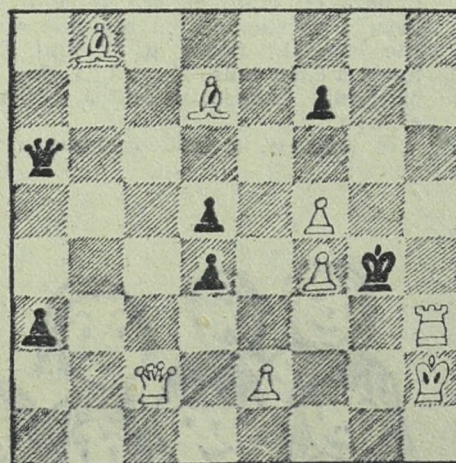


HORIA SANTAŢU



GIGI GHILERDEA

ȘAH



Alb: Rh2, Dc2, Nh3, Nd7, Th3, e2, f4, f5;

Negru: Rg4, Da6; a3; d4; d5; f7. Albul mută și dă mat în două mutări.

☆

SOLUȚIA DE NUMĂRUL TRECUT:

1). Db2, Tb4 (Tb5); 2). Db4 (Db5) mat.

1). ...De4+ (Dd5+); 2). C:c4 (T:d5) mat.

1). ...De6; 2). Db4 mat.

DEZSI ALEX. BENEDEK

ANIVERSAREA TINEREȚII ●

Orele de calligrafie au trecut, cele de compoziție abia încep. Ei scriu încă atenți la litere, deci nu-ntotdeauna așa cum și vorbesc. Pentru că au desprins deja (ori numai intuit) legile minime ale povestirii, vor să apară în „haine de duminică”, numai că, șansa lor sau șansa noastră, își uită în picioare tenișii jerpeliți de jucat fotbal în spatele școlii... Imperfecțiunile aceste ale tinutei obligatorii... amestec de haz pur și simplu cu hazul de serie al benzilor desenate, irepetabila gravitate de la 11 ani și dramatismul cotidian al buletinilor de știri... O zbughese în livada cu duzi și pe Lună, în hambar, și la Polul Nord... cu umor, dar mai ales cu bucurie mare.

Dedică pagina de iunie a „Insemnărilor” școlărilor de la Peciul Nou și pro-Vușcan, Brîndușa Armanca, Teodor fesorilor Rodica Radioveici, Emilia Frunză. Sărbătorim astfel copilăria prin vocile copiilor.

A. G.

IN CURTEA MEA

Curtea mea este pe malul unei ape. Jur-împrejurul curții se încinge un gard pe care stau vrăbiile curioase să vadă ce se-ntimplă zi de zi în curte. Cocosul cel negru, ceasornicul și stăpînul curții se plimbă țănoștindu-se urmărind să fie liniște și pace între neamurile de păsări. În jurul lui se întîrtesc mereu găinile care nu ouă, aranjate cu pene lungi, moi și colorate. Dintr-un colț într-altul al curții aleargă neobosită biblica să aranjeze și să pună totul la loc. Gîstele albe, linse, stau deoparte și doar din cînd în cînd se zburlesc și sisile la cel care se apropie de bobocii gălbiori. Lîngă teuca de apă stau toată ziua la sfat rațele nesătule de apă. Sub tufe de agrise, găinile cloști, înfoiate în pene, și-au stîrns pușorii la masa de prînz. Dudaș-dulăul păzitor al curții cercetează cu grijă gardul, să nu se poată strecura vreoa lighioană sălbatică înăuntrul curții mele.

Seara, larva și agitația se potolește și peste curtea mea se lasă o liniște deplină.

AURELIA PORUMB,
cl. a V-a

IN OGRADA BUNICILOR

Intr-una din zile am plecat la bunici. Intrînd în curte, ușa a început să scîrție: scîrț! scîrț! M-am întrebant în gînd: ce-o fi „scîrț” ca parte de vorbire? Singur mi-am răspuns: „scîrț” este interjecție. Am intrat în casă, dar bunicul mă strigă din ogradă: „Hei, Petrică! Vino aici! Sîntem aici, în ogradă!” Văru-meu, care era și el cu mine, strigă: „Petrică, leagă-te la ochi și vino în grădină! Ai să ne găsești?” Eu cunoșteam curtea ca pe buzunarele mele. M-am legat la ochi și am pornit. Am călcat pisica pe coadă. „Miauu!” s-a auzit. Bunica disperată strigă: „Măi Petrică! Vezi că-l calci pe Vasilache al meu pe coadă!” Eram aproape de poarta grădinii. Pun mîna, dar nu găsesc clanta. O caut în timp ce bunicul îmi indică unde este: „mai sus, la dreapta, mai jos!” Am găsit-o. Oricum, tot a găseam. Scîrț! Scîrț!

GEORGIN MARTIȘ,
cl. a VI-a

FANTEZH PENTRU COPII

Era odată o fetiță care se numea Lili. Copiii o strigau Lili-mac-Lili-pac. Era o fată frumoasă, dar nu era cuminte, era tare leneșă. Intr-o zi a văzut un șoricel și a fugit după el. Șoricelul a fugit în căsuța lui și Lili a dat cu capul în perete. A început să plîngă și s-a pus în pat. A dormit puțin și-apoi s-a dus la joacă. Copiii au întreat-o: „Ai învățat deja?” Ea a spus: „Da, am învățat să dau cu capul în perete”. Copiii au rîs și au strigat: „Lili-mac-Lili-pac! învață, dar

nu ce trebuie!” A doua zi Lili a mers la școală. Cînd a intrat, un copil a întreat-o: „Ai scris compunerea?” Ea a spus: „Nu, dar o scriu acum!” Lili a scris:

„Compunerea mea începe cu bună ziua. A fost odată o căprioară care avea trei pisici. Căprioara a murit și au rămas trei pisici orfani. Compunerea mea se sfîrșește cu la revedere.” Învățătorul a spus: „Dacă asta este o compunere eu nu mai sînt normal.” Lili nu a spus nimic. Ea a primit un patroc (asa spun copiii la patru)! În pauză copiii au strigat numai: „Lili-mac-Lili-pac!” Ea s-a supărat și a plecat acasă. Și-a luat ceva haine și a plecat în lume. A mers pînă în Țara Găinilor. Nu s-a mai întors acasă, dar dacă vreți s-o vedeți mergeți în Țara Gîștilor.

STROMER TUSNELDA,
cl. a V-a

numai veselie. A doua zi bunicul a dat jos pielea lupului și a pus-o la uscat zicînd:

— Băiete, să știi că n-am să vînd această piele cît oi trăi. Asta s-o știi de la mine.

TIBERIU BOJIN,
cl. a VI-a

UN ADEVARAT EROU

Valentin și Alex erau foarte buni prieteni. Intr-o seară ei se uitau la televizor, cînd totul se zdruncină, televizorul cade și explodează. Cutremur! Era întuneric, ploaia cu găleata, nu alta. Valentin fugi să alarmeze tot blocul. Fuge din apartament în apartament și din etaj în etaj. Toți oamenii erau în picioare și duceau afară ce puteau. Încă o cameră, dar stai, este închisă! Își ia avînt și se aruncă în ușă cu toată puterea (...)

Insemnări despre „CENUȘĂREASA”

INTR-O FRUMOASA DUMINICA LA VINATOARE

Intr-o zi de iarnă în anul 1977 am plecat la vînațoare cu bunicul meu și cu cîinele său Grivei. Drumul pînă la pădure era foarte lung, de aceea a trebuit să ne mai oprim din cînd în cînd. Pe cînd mergeam, bunicul observă pe Grivei pipăind și mirosind. Fără multă zăboveală, bunicul, care era vînațor vestit, s-a aplecat să cerceteze pămîntul. Era foarte mirat:

— Băiete, ai grijă, prin apropiere trebuie să fie o căprioară cu un pui urmărit de un lup foarte mare.

— Bine, bunicule, de îndată ce o să ajungem în pădure am să mă țin scai de dumneata.

— Bine, dar acum hai să grăbim pasul să vedem dacă putem salva măcar puilul.

Am avut eu dreptate cînd am spus: „bunicule, am să mă țin scai de dumneata”, căci de frica lupului nu făceam altceva decît să mă țin scai de bunicul... Bunicul îmi spuse:

— Băiete, ai grijă, acum e acum! Încercă pușca cu o repezițiune uimitoare și se luă după Grivei care lătra neconținut. Nu a trecut mult timp și am auzit strigătele căprioarei și ale puilului ei. Bunicul a grăbit pasul și mi-a zis:

— Să nu cumva să te abați de pe urmele mele, că ai încureat borcanele!

Bunicul se apropie de un copac gros și văzu scena. Nu era numai căprioara cu puilul ei, era și țapul care încerca să respingă cu coarnele atacurile lupului furios și flămînd. Cînd lupul tocmai vola să sară la gîtul căprioarei, bunicul descărcă pușca în el (...)

În aceea zi la bunicul acasă a fost

Alex tocmai iese din blocul vecln, cînd îl vede pe Valentin agățat acolo sus, vreo unsprezece etaje. Blocul se leagănă ușor. Mulțimea dă țipete de disperare. Alex începe să se cațere, căci scara s-a prăbușit de la etajul doi. Liftul era și el praf și puibere. Alex urcă încet la Valentin. Încă cinci etaje și Valentin este salvat. Dar blocul se leagănă tot mai mult și crapă în toate părțile. Oamenii țipă, aleargă disperati (...). Valentin este plin de sînge. Lui Alex îi curg lacrimile. Nu știe ce să facă, dar vede că Valentin trăiește. Jos pompierii țin plasa. Alex sare și în cădere îl apucă pe Valentin și cad amîndoi în adîncuri. Cad în plasa pompierilor, cînd blocul se prăbușește. Lui Valentin i-a căzut un bolovan foarte mare pe picior. Nu se mișcă, e ca mort. Alex e ud și murdar de sus pînă jos, dar nu-i pasă. Se avîntă cu pas repede ca să-și salveze prietenul. Toți oamenii au fugit departe de locul acesta, să nu moară și ei. Alex îl scoate pe Valentin, apoi salvează pe ceilalți pompieri și oameni, împreună cu grupele de soldați și pompieri. Cad în continuare tot soiul de bolovani de zici că a explodat pămîntul. Deodată, o placă mare de beton se prăbușește... Se caută morții și răniții. Un pompier observă cum cîinele său lup zgîrie o placă. Pompierul împreună cu alții o ridică. Acolo, zdrobit de tot, era un mic erou...

FUCHS BRUNO,
cl. a VI-a

O ZI DE PRIMAVARĂ

E cald. Mă descalț și merg alene pe covorul verde pe care natura mi l-a așternut în cale. Simt iarba fragedă și rece și mă înfior. Mă aț pe cîmp. Totul este atît de frumos și minunat. Ce frumos îmbracă natura fiecare anotîmp! Florile colorate parcă mă cheamă spre ele. Intru în plantație, mă așez pe iarba și mă minunez cum păsările, niște viețuitoare atît de mici, fără însemnătate, au glasuri atît de frumoase și puternice. Am rămas mult timp ascultîndu-le și urmărind drumul soarelui pe cer. Intr-un trîziu aud că mă strigă cineva și mă hotărîsc cu părere de rău să las totul și să plec. Mă uit în urmă și parcă toate mi-ar spune că mă așteaptă și mine.

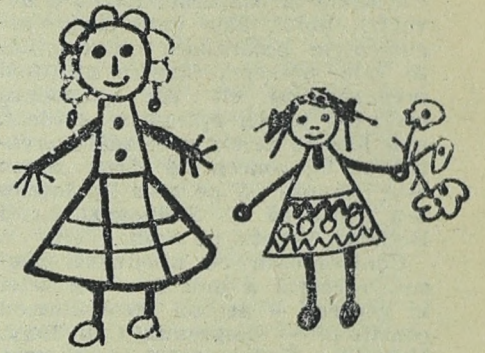
M-am încălțat și am pornit spre casă.

DANIEL TOBĂ,
cl. a V-a

CĂLATORIE ÎN ȚARA DE VIS

Stăteam într-o seară și priveam în sus. Sus, cerul plin de stele părea un

ocean albastru pictat în mii și mii de lumini. Căldura nopții m-a făcut să cad în visare. Mă uitam la stelele ce păreau făclii vii și visam, cu ochii deschiși. Auzisem de multe ori că există viață și pe alte planete și acum porneam spre ele pentru a ști mai multe lucruri despre aceste planete care de pe pămînt păreau atît de mici, cu toate că mărimea lor reală este poate mai mare decît a Pămîntului. De sus Pămîntul părea un glob mare cu umbre care erau uscatul și unele pete mai deschise, adică întinderea mării și a oceanelor. Am privit în jur eram într-o mare de stele, dedesubt stele, deasupra stele, în toate părțile stele mai mari și mai mici. M-a cuprins o bucurie cum nu mai cunoscusem pînă atunci. Încă puțin și eram pe lună.



Dar strigătul mamei m-a trezit din visare. Mi-am amintit că sînt pe pămînt, pe un petec de cîmpie din apropierea casei. N-am mai ajuns pe lună, nu mai eram în racheta mea printre stele, ci totul îmi era departe. Am mai privit o dată cerul plin de stele și cu gîndul la frumoasa mea călătorie de vis, m-am îndreptat spre casă.

DORINEL BICA,
cl. a VI-a

POVESTEA TINERILOR EXPLORATORI

Odată, într-un oraș, într-un bloc, într-un apartament, într-o cameră, trăia nu de mult timp o tînară pereche ce explorase prin 2005 planeta Saturn. Împreună cu echipajul navei spațiale „Victoria” a aterizat pe unul din cei patru sateliți ai planetei — ațitia erau descoperiți pe vremea aceea de către marile observatoare astronomice. Terenul era arid, cerul era acoperit de un vast nor de praf care dădea imaginea unor scene din lupta lui Făt-frumos cu zmeii. Făt-frumos nu era decît un mic gol prin care pătrundea lumina, pe cînd balaurul se întindea din zare în zare. Soarele de altfel nici nu exista. (...) Exploratorii au debarcat în fața unei hrube întunecoase... Printr-o perdea transparentă de sticlă dură le-a fost dat să vadă o imagine pitorească: un parc cu toate formele de relief, clădiri foarte înalte, iar pe un turn de control erau sădite flori foarte frumoase. S-a auzit o voce omezească: „Această planetă a fost populată acum patru miliarde de ani de către oamenii saturnieni care nu se deosebesc prea mult de voi. Aceste imagini au fost înregistrate pe peliculă cu puțin înainte de părăsirea totală a planetei. Cauza a fost următoarea: astronomii au prevăzut că prin dreptul planetei va trece un astru călător care va lua natura și apa planetei noastre...”

Întorși pe pămînt, exploratorii au studiat istoria planetei și s-au întreat: dacă acum cîteva miliarde de ani saturnienii au avut ceea ce pămîntenii nu au dobîndit încă, ce ar fi realizat ei dacă nu s-ar fi întimplat catastrofa?

NICODIM VITCĂ,
cl. a VI-a

CONSILIUL DE CONDUCERE:

Ildico Achimescu, Francisc Albert, Petru Andea, Nikolaus Berwanger, Viorel Boldureanu, Teodor Bulza, Daniel Bumb, Radu Ciobotea, Gheorghe Crișan, George Dinu, Dan Dubină, Miloș Georgevici, Viorel Marineasa, Florian Mihalcea, Stela Mirel, Marcela Păcurariu, Gheorghe Sarca, Alexandru Vajda.

ADRESA REDACȚIEI:

● Casa de cultură a studenților, bv. Ticorescii nr. 4, cam. 7, tel. 1.49.97, 1.97.21, (sedințe: luni și joi, orele 20,30).

IMPABUL: I.P. „BANAT” TIMIȘOARA.

COLECTIVUL DE REDACȚIE:

Daniel Bumb, Radu Ciobotea (redactor șef), Horia Dulvac, Helmuth Frauendorfer, Andreia Gheorghiu, Daniel Konst (secretar responsabil de redacție), Luminița Marina, Florian Mihalcea (redactor șef adjunct), Mihai Minea, Marius Morariu, Nelu Musta, Dan Pampu (secretar de redacție), Dan Părvulescu, Lucian Petrescu, Harald Zimmermann.